CORPUS SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIUM

CURANTIBUS

J.-B. CHABOT, I. GUIDI H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES SYRI

TEXTUS

SERIES TERTIA -- TOMUS IV

CHRONICA MINORA.

PARS PRIOR

EDIDIT IGNATIUS GUIDI

PARISIIS E TYPOGRAPHEO REIPUBLICAE

CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA
15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE: OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCCIII

Roc Riserry ravely.

Cod. vat. syr. . coninco mandal con Kasaran has 163, 1 r. وددلده و المحلة خلع د د دده دلم באילע ולאלים אעוליני באם מחא מבהבא ויניבא הופם מק אופריא וכא. האכלו מלבא וכא. הבא 5 مسلم عب حيده مدديم. مجلم ممه معدد لحمد لالمات المسلم المات مهم ابالده المستلم وحلمه المحلم دين حمل ممه سام حن لانملء لانعانا ما لامه علم الاعلاء المانة وليل دم محاويم ومله معدم وماديم وحدون، 10 عقة عديم وللنه وحلمه مد تنديم دواسحت هده: دديم سددي لهم ليجم المديم האומוסשבם מססם. בדע המשם כבליא וכא סבשאוארים دللسكا وكالأيم وبي ولك حدوده وولك حدوده. האולה כשא נובדיא. האצעה אנה למלדם לאדם 15 کاستم حقالک دوید معنصه احتدالک دوید rcol. b. במשל ששליצול אורט יחסם בידים אבולבים רבודום מעלא לביא. מיא לם יבא וכי כן אינים ودوسها، وعدره موه دیم سهم حر حدم تعدم האולא לברי האבלי בלבא בה מאק מחא ב בבה בשא וכא הכולמיא ובדשאא. עוא מאא دلتخاكمة بماديم لتحبك ، وبعد هويم. وبمعاهمك האולא האינא האינא האינא ממיא באלים ערבינא ממים וכריעלא כן אבא וולם נמוא. וכנה באבאא. لالمعمر همه شبك لعمله تحديد وحديدها. ود محله لهم حدسلام، محصده لعديم نحم مكميم

ا تحارث ' . — 2 Hallier mavult emend. اتحارث . — 1 Legas معند

ودنے دلکہ، معطله صوره کا دورج دیمعادد صوری عەدسەم. تىكا تىكى مىلاغ سىتى دەسەمە תרת רמות מחא לנמוא כן ולנתנות הגובנות. معدس مهد حصحله دحدهه ددت فيلين ومحملاه موه حمله بعديها بهنة محم لايم بالملعم و הבישאו שליאא הי מבנהם. בה הכבני מסם حللته. حله حلمون دی حلع محالاته صهه. حة حلك صهم حديمة على وتللها، محة ה אוסי יו יוא ארשל לעלה לעל מסול המסא מסאי. בפר ۱۵ مهم رمصاب لاهديم وحديده رمهامع . لاهه شماهمه حب لمه بهنا بالما ماسه به بالمال به المالية بديك لم سولاكا. ودسمحدله وتخدوسكا وتدوككا. MARGERT ELECT LOOK PRED FLOOTY. مكامعوه هده حد تدميساه قددساله. كالى كية تخب مهرسه محمد محمد بالكري به الماسه والمناس و רנסרא ובסד הסא. הכיש הדעלא בשדים חובכא حصدل همک حسیمههم وص حل کشیر موسع ممك كاحلة خلمك، وعلمه فده وملاحم באשלהא הצלוש להשבל נהיא. דכב ולאין מוק محة حكا لسعي. لك ههه حماني خسيمانهمه ي بملكا ١٠٠٠ المات المات المالية ما المالية ماله المالية ال حمام صدة بن در درده المحلم حدة تحميم LEFLIKA KOO KODON KUDI OLLA KALINDI رملعاء مانعا لابتما لابتء لالله معمده لاللاء الحديدة المحل بحب المجتمع ملك المحاصرة الكا والم בהמרום היבלבא. האולולשים מהא מוא בהמריא כב אושוא המוא במ מבוא. בדכא לנומה שלבא. כבי דין אכלי לבלא. ביש מים ישולכני لم حسك لحيجة وحلمهم، حيد مده مه عدم وو

¹ Nonnulla verba hic excidisse verisimillimum est.

الاملام، دماه عدد مده احد احداد الانكاء השונא המיות שו הסש אות הליוםם מסא לה בל וא מבחשא. האף מש אולא المراجعة المراجعة المستحدمة عدده صستك. مجهل وبالمصبح همك عسين وحديدالك מרכשה פסד מסא אכלי לבלא. האצורם שבולא דופרדופא בל צויא וכבותופאי ימבל אירה וציברים במוש הארש ארדשאוני בהנייל גם הנייםם ١٥ سحد عدب. حددك دحمانه حديده كالعمالا مكالوطله تحسين حديمد دم حد عجم مصوحكم لصمحنك هك، وللمعدنك بمحكة خلصك. محذب رمالاء الله ممم معمد رماه، بالم عماماء 15 الماهزر مول محله مهم مصحه له حدمور. וו (I). מיזא הבבישאה הלבה שאבה .... הלשישה אלייוא מילה سرس، بعده معرب المادي بين معرب الماري المار in (iii) gran afort kow ant. אובערא אבעו אבלי ילבא גים יאנאשיאל 20 ورده وريد المربع المربعة المر craw cy arkhadoludy. Loano ry ami ... حمر کاسم, عبدہ کام لتھمدیک حمیلا کمد יוור איניכא בערשאש יאי אינרשאש פארא יווא יווא יווא יווא אינרבראש وه کامند الاحماد حسة حسة حين المالية حينين. بين المحمد ال וו אלאים ילשא אבי אלים יאים אלא ביינול אים וויים אלים וויים בינא ניתשייי אוף ווכאבאא טורבאים ביים איייי

¹ Recentior manus vocales adscripsit 26. — 2 Pro (Hall.).

3 Duval, Hist. Éd., 51, dubitationem movet (sed conjuncte elatam) de emend.

الملافاحه معدية المحافة والمدال اشدب درود "IX Englished compared with some xil האדבי. מסך מהוא אפשמהפא בהלאמא הגדולא האוסרים, הכוא האלתה לכעוא. אגד אפשים פא 111x Food of Legion ... can selected of the outer: 5 אפנים בחום שבות אבות א המחול ביה שחנומרחם יוג וֹבול א בעם איי אול אלהאא הללק האוף. מסך אולנתא אפשמצא באוריתי. ומו ביא מורב לין س مرجاء مدساء والمرابع والمرابع والمرابع المرابعة 10 m anungo cuaix, rheband nhana ١١١ كالتقصوص بن عيلة علاحكم والألمام والعجر، بوري MILE CALLY CHECKER LADICOLICE CALLY عداده ما د د مد مد د د د مده د د د مده د د د مده د د د مده د د مده د د مده د د مده د د د مده د د د مده د مده د مده د د مد المعصمه المرتبي بين عدل محالا متنجعه وتنجعب מסס . אבר מצבע. מסח *אברמסך אף שבתר א באחרמה. באחרמה. aol. a. anafifus ci anafifus Mer cruby. سه عداه محمد المحمد مەسى لىلىك مىدىدىلىكى. بىر دىدى مىدىمج. De יייי אירשיים בערשיים בי שייי אייי אייי בי שרידים ומהן אייריי אייריי יייי פאברי שיניא ארינשם באיייי בארי איייי عدادكم معديم مدادهم بدع حديد حدر עווו (אווו) וווג אכורמק אנשממשא האוורה, וכמ כצנלא. עם الا الله محمد محمد محمد المعمد المعم ראול ביש אפששמפא כן עין באחרים, 2. جدب « الاعالم دورها و دورها و المركب المحالم المحا האו אהשפרה האים הבאון הארכאא הארבה. .... הכאול אועה הארכאא הארבה הובה הארבה ה معتد عندس سنخي. بسل ماسده معتدم

¹ Emend. Hall. 2 Fortasse wije addendum est, aut verba de Nicomedia interpolata esse dubitari potest, cf. Hallier.

قادم محديد الاسكان المعالم معديد المعالم الم ource cynen red such of the ich. * volro 4 100. אוווווו באול אואראא האבאי האכבאי. ופת כן יוווווו XXXX KK She hie .. Kan Kula , is Kale באונים ביאולים הארבאאים הארבאים האובר יייים שיים ביאולים حکامزد سانے دامعیک دیں، بھم دے حکمت حزر عونهر وتتحدوه وحماره عمله وبلغ وتعدوه. المعتد שם שבא כך שולא האולים, כלהופנא האדינהייי מווו באול שלובאא הערשאט עלבשאר פאינה יויני נפת בלתא תבי, בישא אפנשתופא האורמי. محمد عدم محمة ب عاند معم محمد محمد مسام محمد المعامد معلامه بنع بدأمه بديم محمدة حومهم פו באדוא נאובדי מישיים אף שינים לבאים ינביני ١١٥١ جنه حدر وسكامل وكالمعدر حداد دور ومحكن عدله عالمحكم والمعجب والاعالم عدلم معتد ייי א אחיזים אחדיגין אחיוואם אבי שישיטוא אי wide wherehe a loss is the manuscrape a loss of the مد دحکام میرحد کامصمای کیمین درک ع mm Karle एक कर्ना . Krayo एक्ट्रिक रूपिक के כיי, אומשפוא כייוסבוא הומשפוא מעלוה יים הצמדין כה. אולני בלמשמתה וכבי, ולאומרא 8 علسنا. لصطاء نحاء مله، حتمد حنه عمنها אציוני אייי באר אייי פאר אייי פאר איייי אפיטשיאא حديب عسندر بلع حر حلحه الاعتمام خلحه ich. oceer ocer o creat Line Lanafifus enlug. neckeris eksty suit. 00 th strong consider of the 30

¹ Verba | interpolata esse suspicatur Hall.

۱۱۱ محکمنو بوده درخه کورن محدد کیدی الحدی الله المحدد کرده المحدد کرده برده المحدد کرده برده المحدد کرده المحدد الله کیده برده المحدد کرده المحدد کرد

MANUS ECCEPTED SIGNATION STATES OF S

۳ دیمونون کیدیکی وحصیات وسینی و دوری ۱۰۰۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰۰ و ۱۰۰ و ۱۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰ و ۱۰۰ و ۱۰ و ۱۰ و ۱۰۰ و ۱۰ و ۱۰ و ۱۰ و ۱۰ و

الا عمدنده کادسعمه کا دسترن بداه کادستان الله بنده کامت، خده مهلان به کامته میستد کامته کامته کارستان میستد کامته کارستان میستد کامته کارستان میستد کامته کارستان کا

۱۱۱۱ دوهمورس د بدریک بند عدد کید همورس و در در ۱۱۱۰ در در کاری در کار

30 KKאאר אוצ ייי. Kampa שמשר גיבתל אחמה לובתל אחמה לובתל ביד.

¹ Pro Lion reponendum esse Lin censet Hall.

و حوبه دی مجدید ین مجدد کی دیوری در محدد کی الایم مهدید کی مید مید مید مید کردید کی دوری در مید مید مید مید در مید کردید کی الایم مید در مید کردید کی الایم مید در مید کردید کی در مید کردید کر

ארש ארינאא האוברה האה הא הביא בארי. הפיםא האיסיני, כל ארבא באפרא בארי. הפיםא וררים, יכא פיראי. פוא ביא ארינא

האדביבי. אולבמו שיושונים מוכביון בארשים ייי

FRANCES ALUN GERN NILL ONFILLON. ".

AND ALLE ALLENDE OUR ON ENDER HOC MINI

PROCES CALCOLF ICHA. ONGLEND HOC MINI

DE ELOUD NELDE FORM LICHT LICHT

OF ELOUD NELDE FORM LICHT OF OLDER

OFFORES FAILLEN OLDS HOLE

المعادق والمعمود والمعادلين والولاي والولاي والمعادلين والمعادلين

حدمه معدم عدل عدد کمه معدم مرابع مرابع المعالم المعدم عدد کمه معدم معدم مرابع مرابع مرابع معدم مربع مدارع مربع

KIRAMIK OKI DA LIKO KKALIK

שיאו היאוצי ביניא באלים אוצי יציש דיישים וצויי דייווי האינו ומאלה מנם בהשנה שוניבוא בים אוממחה הנוש שאבישל האולה ישוייה באים הביקה הואי הביא כול מדי, שוש מעברוש היא בים אום משום השבוא השוא לכי כן מיצא וכום אכבי. כוא יושה אים ארבשביש במושל עם שיים ליו מהוכא הכל, וכנואי בין אף ויש אף וידולא אוונו ספסדססאי. העבר עגידא האין אהדעלאי. ייַ כענל רידים ארשר שים השה ארצאים ארצאים ארצאים אריבים ארי יין ווי אידים איזיים איזיים באינים באינים דיין ייין ייין ייין ייין איזיים איזיים איזיים איזיים איזיים איזיים אי سر حدی سرحمة لاتمع سرعد لاتمع معصدلما لاستالاء رملا لانه ععده سعده المتا بالاعكام لالاعتباعد فالعد المرامعهالا المنا אולולעע נהוא ארישישיטרא גאויניםיי ושטא מדרישי 12 النانا معدن مناه عصدها والاعتماد فيد بدامه الناال المعادلين حل رس معدل دعد المعدم المدالة سلامعملا الاستعام المحمد المح יוואו ורבוימוא כבן אוסימי, שנו ולכנואכאא מאצע באוס אוואו שארכם נשכא ואים ארשט ארשט ארא באינא שייאי אייאי Kina mayyk as Kyrs -in niko. ik IXIV. ALMARIA FYDION. DODA WLLDON, LLIN OLL الاعدا كامانهن داله حصد كالمال وللله وعدلها المالية אכנאוכאא הצשה מכןא שליאא אונויי. כבים בין לא של שונו כצעלא היר. עב דין כבע ב. המהא לב المربع برحم المربع المربع المربع المرابع المرابع المربع ال بقحب مسعدمليه حديدلك بملاهدمة مهجدتلا ديده حملهم حدهة بين مهاد دم هدلك האנששמוצא האדין בע מלואה. האולא דדכנא מחל 30 *uika KKila Khina Kana hubk Kaul *4 v. col. 4.

Sic Ms.; legas الحتاء. — In marg., prima manu, ut videtur, adiect.

و حدونه، بن عدم الاحتمادة الاجتمادة المداعدة ال

۱۰ حکارت المعناع طوط المعند حدث المعناء المعن

11 × 116 herychy or 2 our y. yhhhun efix mxxx yeraanely ryoin, croc x chy ranchy.

000x uleon, eoly. ∴ ocxin cair our y mxxxx recleon ryum foo * ear risio / bloadery and hoo ryoercy and hoo

OF FORCE HERE OF FORCE LOS PORCES OF THE SERVICE STATES OF THE SERVICE OF THE SER

وه حل دلی کسنط لسهده، وسلوه، فوه المرابعة المرا

18 non-fux. nexutor robins reproduce recommendation 30

השינים אוד בי שודן ליקון אים הבישורושים מוהר יביישיובים لااء ب عماء عرمعت حه لاسمعداء لاءملاها سالالالا حمد لكة حمامه مية مهده . به معدد الكالمالية المعاددة الكالمالية المعاددة ا אכנאכאא מוללים מעדא. אולא בלים לאמים, 5 r. col. a. * توصمور لوملي. كانت المعنى كالمنز كاتحكا כמי יראים עם נרדבי והא כל מנוף ליים יצאים עבל באז האל . סגושים של המשום שח שונים של cepters was as everyon in the contract لم كالمركس وبعدة. كالم حام محل كالماد حدا ceconidy. or ry wy efica the capters of وبعصة سائم محلي: والمعديم وخلام وسيل. سامد والعم در در در درده الله الماده لسلمصكا ، محة عبحد تخلك وحم حمل محمده والمكا אפסק. פסד דיפיא לבסדשים. בל שביא דכרלולםא محصحك صميحة محك فملك لحمة صمه لكةحم 15 האדיבוא מולים. המסח ובוא מעלא באוחדים, בד لك حمدك صورهههه محة بناء خلم الكا chflew. sew, Wockfly. ouen entr cy אסרימיי. בעשבים האבש בולכבחו. דאוול ולכבואכאא od Loy od Ld. ogo uleson, marelie. och og ۱۰۱۰۱۰۰ کیمونی د حصیت مهرهای دیهینی صور و بعدی אכבשוא האנואי האדבב. באד אנואא היש דיפם אונונו פולא אפשמחלא כן אסיים. וכאייו בנו בוק מוק حستم مكة حمة حمله وعصملك معسمه الماه المرب کے کی مصابحہ کی سینے کی حصوص حصم (xci) ox FLA steen Lanuaroa in 1 relantois. ocxud لالديكت لائة ملد . عده رعالمام لالاعلامه

متمده مدامه محاتدء ملازم بهاعه محمد

¹ Verbum erasum hic est (fortasse Synodi Calched. epitheton) cuius tantum postrema littera J vix, aut ne vix quidem digaosci potest, et in litura .c. rescriptum.

حديثين وسعه يراس وحدوه حين سودها بحكا ver (xer). -> Karamak Jeraak bir .kyji Kisasa معدده وهرا المراجعة والمراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة المراجعة ولمؤندمه وهوم الامك المحتد مميد بالم و موجع در محمد الاحمد المحمد المحمد وعدم دیمند سان ولین ویسلمی ویمالمعدد الاحب באוליים באוב האבר האיב באיביה ארם יבים יבים באולים אולטחת לבליח כן אולטבאי. ומביוחת ביול כבי, ددلهم حد ددر سه ۴ محسمه وعد عدد و اه ۲۵۰۰۵۰ xcii (xciii). ١١ الملك وحدال بالمعملية بالمهور فعدد حدمها لحدر معلسكم فلأنصمه ، مجدة الأمد لنحل لكمولانه ولمناصه وحلد للحل وحدة وحلل مكراهم ومعصبه مورس عالمها دون معطسه والموسم MBELL OLLE LEDFOLD. OLL LYDFOR, CHECKY قد كادن دهاه الاحتلاميا والمرامي ويود. دان الاجتلام ארופששטוא בל ביני ייניא רמינשים אוייחוא יינורף יייא וויאבו באיל הפוצא אפידוא וביאר באיניו ארששים רישראים אנגשונדשש שראים ליאדש xciv (xcv). . שמאליזיא, שמשלי אנישט יאלים ארשים אלומש אלומש יוסא ארלים שאאאר 20 وحل لكاوبه و محمد الماية المعدد الماية المعدد ور الاستخاب مول مورستان مورستان مورس الاستخاب المرتبع Kalis Kalk Dini Kyalina Kyalifa matury. Leck etica asian arixha 3: حدىكرم محدمة علاد. هن بي لفر وسطا ملفر ranafifuentum. ntin, *arcenby reyemmo d.lo. ملغر وحلعة منك. ديسة المالمجمعة الاعتمامة الارادان الادان الارادان الارادان الارادان الارادان الارادان الارادان الارادا האשווט ונוצשונים אוד שיקיונים ורודשונים שהשאב נביחן נדישיו באוב יבולטיו בונילדייובי xcall (xcal) KKDUKTDY YTZOU - Dar hary KEDTT KTDAD 30

مهرانه معدد معرب عبن حصيب مهميم حص حصح

حدودهم حدد عدم الامم الاعماد المحمد المعادد ساعمة باعداء بدعداله بديروه مع ماعاه ريدي) المركب مسطم حدده بين المحدد المركب ال באיליו ולאלי אוול, בווכצולבשל כה מים אוולי וכא כאוליביאי יאים שי שי ויכנים וברים באי באי באיליביאי הבאה בה שמינה דנו אלא אולנד כך אנבח Kaiith wilak 2K Kan Ka dusa . am xcix (xcvii). האולדבי ואחים בניגא האביל דרט יובאי מיש בש השול בביבא. מישא בש הדר הים 10. KIROK DITIK KILIKO ÖD KIROWIK ארבארים שבים ישואים פאר בישואים ולוש ישואיאים נ (cm).

שם * אלובט באם בעם שייאה בב האולט האולט י 6 r. col. a. er a stay ai, yariyoo yeraaney. الماله المسمر حداد حذر حالمها علم كاتحده ودور ىمىك مەدخەر كىھىملىك. مەمكى سلكمەر كىدر. محك 15 لكاوزهد حجمية مالانتساء المحاربة المحددة

עאראעראא אויאי יאיברי יארע ערבאאא פו (xcviii)יים עניבאא הוצלים הולכבוא בנהסך עד באיניע נעשם, מהא כביר, مكري عد المحمدة المحديد المحدد sang à. अष्टिला स्निक एक्नीलात्र. एत्रस्ति क्रमं

KKDKLDA DIK ... ... OROROWID KILLE OR CII (c). האובבבם המוואם כאבו מכבו. אמא עום כבי, יתבשות ראוים אילי והבי וחורון באשביאי

באייוע בעם באבן אואס לעביא שאיראס פווו (ci). واله دوده حمد حد حدامه حله هوسم لحمه وو تصوديك وعده وعساحه حدمه لحما تلحمك העדכא ליחום באוליה ביא הביא אבהלא كالمجدة محدر وحد في محدد حدلك مدود للكار.

ان به عاماس عند ما المان * حب عنده لالاعلام به وها. اله

¹ Ita Ms. pro معياه.

المسلام، حدة عسك صلا وتصبك لة نه النام الماده . محمد عديم مريع حدد פיי. אליש אליזא שיבים יאבים האבישים אלאביאלי שיא . الاسع المن المناع من المناهم ٥ محدة لحية تصمحيك، مسنح لعمنك ملسلد OLYMPIAN ONE CHECKY! ARPPH OWED האלא ביה שאתבילם ישיים אלאאם בי באלשא הכריחנאא. ואבל וצים ביליהוא ישכא ושפים CVI. حمد بالمان من المان الما لالاعتاعية بديم بحييم سي عايد هترحم تخريد ويجسم الدين مه دم بهمالم כצעוא למו אבמה, כצבוא. וכנולא מוכנולא אהובח בחדינה בוחכת שחדים כלבא דדמחכנא. KLLIND KIWZYJYU KKDENU YIE GUYKI 12 وتمسكا كاسند المعنى كاسنر ماحساله والأوالم Appril por moin cince enalyma ceten. *6v.col.a. . さん いさんし スプロレン・スペット 大大りかん かんん かんかんかん מוכעל דישנים ביינים ביינים ביינים ביינים אונים مر مراعد مناهد المان المان مناه عدد المان المان عدد الما הצמוץ האובב באיני אויי. באפעבוא בה באלא כאבא בי אומים, מים לים לאולאם אפנים באינים, יוכדי אונים אוני 20 אכנאכאא האלאה האל. בי אולהח, מהא אשבלעל HELDEN CHOPEN.

¹ Erat hic fortasse origine حدم اقصل (Hall.). — 2 Sic Ms.

Mus. Borg. Por A Mas Key Page Borg. A Syr. 8a.

Mus. Borg. Pos . Syr. 8a.

Row of the second of the second of the syr.

Row of the second of the syr.

Row of the second of the syr.

Row of the

حل نهتصمور محل حلحها علمه مسة هم تحر utoka ryskri ara rkizy etokary. are معده مخده منهز استناد مديد سلةالا 5 مينكا مكاله لعد معدم العدد العدد العدد والعدد العدد حمت وديد دولابه دد الابهام ودر الماد فراه ما الماد فراه الماد الما فىسى ھەرە لىھەدىخىد: حددھ دەدھنى، ساله الله عمر سة و به معصوره و لمورد و به مورهمه. محاك لحسقهر حدة عاتم. محمدات حدمدات لحمصة 10 حدم حد تحلم عديم لهذهني بالمسحية لحب له حله دنسر هوبه لهود حسره علام حله دله هو معدده لبحملاء ولمعد سلقلاه وبملاحلاء لعدد epain. oxxal: oxibx el epain. ocur ruixi حمصةه وحم كحكم وهنهن حب وبلمه حدم جب 15 מהכנסה, האועד ונאצם כאוסדינא אנתנעלא 5. מינה דין رو به ورود به محمد و محمد و محمد المعمد الم אונד שמשא בבכול משל הדמומכשו. וכנה המוא كالله حدوميم. قع حدر بعدميه مهالمم ٥٠ لحمصته: حضر دلك كالهلمر مج فهديدمه محلحملهم.

Siglum N. = Nöldeke, Die v. Guidi herausg. syr. Chronik, Wien, 1893;
 R. H. = Codex monast. Rabban Hormidz;
 Ms. = Apographon romanum.

leg. (N.). — ² Ms. مارمتون N. emendat ممال . — ³ Ms. مارمتون المدارية المحال . — ⁴ Ms. المحدد (?). — ⁵ Sic Ms. satis inconcinne, cf. N. — ⁶ Ms. مارمتود R. H. ut rec.

השניאשל בשי איבוא שטא בבי, שמשמש איניאשם سمعد محمد معلد عليهم مديم محمده لمصحك صلاملىمى: حضر دليم بمال ححص مدلادلهم. حور دحد عدد دمود له مدورهم سرورها وبله לבאולא. לא אמבלה כאוירינאי. היו דין מאוילים ז בה, ושל שיש באולם הוימין: הוחבר בהלא مسنة ندهوس حل حتصهسكي ولا مج شر دسعدلم لحلك، حدانها سبح لجدهاه سلة الم المكالم oxedo Lerux. oct see oroj. xxxl es cuin ex ulinte. nera larorces. nacela or مكعده لاستماء لاستاء لالمقلساء وتعمد דמחכבא ובחלא. האלשבה בל בחדם דחדמה אלומים במשלה בער הלא ובלא. וכלאכיא בי וכלשושא מחול למ לבחשים וכבחלא ושבא: בו לביף בפלחרולא השחשות חצאל לשוכא. הי, רבד מפץ 11 جع مدحك مهست لعدب عدمهم عدده له دهبك صحتعمد عدمصموع ولعمر عدمهر مصحة حدبحسه معتوطت

حقه اشك بلقه بر دية كسية ديه و محمهم كين ويما بوق وي كسي المحمد وي المحمد

1 Ms. معدد احيا

لحمصنه، لحده، دب. فقد حلحه مقبه علمه مددهم، درسته، معدده لحداله معده هجم، محد لنعم دحدلم ومعدد دن منه درند عدالم ومدالم ومدالم

لا مالاسم، بقت الاسهديمة لا عمد معن تحلی منی مسته حلمین حضر دلی کیال حصم Leuk Fancezz. ozurikz aft azzerana ١١ تهم مخ محربي: ديون عربه مربع احتماد حد سرم هونم Efirica ministration efficiency extra דלייא. דברבד המפא בישליא: כא דכלג להבדא ruthy. Indeto neut cathy rucio cut anu. दा हम अस्टर्स लाह यांक हायस्त्र, परियां यस दर्साभ ور محتور المرابع المر לפלים יסדיאלי ישברשם שתי בדילא ותים א יבריף. שימש אוא האש האבוביא און אושו און אול באול שומים שמנחהמש כך במסדיא הכלבא. העבה דאא. האלע لصور حلكا وكالمه لهجانعهد ولعمج وصمحه ود لحدي تعام. محمد مدلكما معدوه لحدي العلاء معلى كالهيمة علمه علمي محقمر. بحر حلك ەج لاتلام بعةهر حتىملىسلاند. هده دى جى معدنى אינכיון איבל בנישט בשיטביות

¹ Ms. بحيصيا . — ² Ms. ازديها . — ³ Ms. مرحمها . — ⁴ Sic Ms.; emend. N. محمده . — ⁵ Deest in Ms.

אישים לילישה אפששם בא ובאבד. נירבי בי בשי איניים אידידיא נכלבניותן: נכלך אוא יהבירייםא רבה במבעא מבן. בנד דאנאנים מחול [באנווכא]! دلقه لا مدته مل معدم الله محتم مدمته 5 معلقه معتنه مستنبه جب * حل کاله نه معتمده و معرفه معرفه معرفه الله عنه مستنبه مستنبه مستنبه الله و معرفه الم אמשהוא בי המשאש יבהי יי האמשא בן השמה שיש ענוש עוניבשא. מים ובו מוק מוק ולת لحصمته و المحملية ومعلمة المحملة المح بناعسه مست لمه المدالم معدد لمانس مسالم מיף בריביתם בת איבא הכתיבוא. י בא יו Lastyo, of subsus La. Dux sy cexaxis דרינוק בו בעריא שאי אארמשט בי ביבר ולועלא נוחיא. בעבא ולבו כך כבועלא. הסומה, אראייזו אניבאמששיז אניזיז אצוא שאה אמציש שמה سدد بر براه معمل درن ما معمل ما المعموم الما و الم حملتك، قدم مهذه كالم لحد كالأذ. مجم صديم שלים בלחשי מחלב איוברא ביוברי ישבי ברבא oduka, olar la ruke erid rearoak. er بقع حد الاتحام عروصا سلم وتركلهمور ومودم عدد.. כלי, שבישחב דין יבא דעבד מולישים דגיינהי. 00 ولك بملا لمعده و لم بموسقه ولم المدر ومد لم תלאוב היאול שולים. האול ביא לה היא כאוליא רבאבי. בהסבולא הכהלמילא ביא הנסהמלא. מעב במ היאו הלשלואא מוב ליעל אלמאיי אכים ליי جب دلان محمله المربخين الم المربع المربع الم ومربع الم لحذر صحدتهمد فرر دسمهد ستلك كاب وجع موسح ب صدم حددية بربحم عل حصفةه. محد عجد حلمي. The Konalor Khile Linail couls ite

¹ Verbum hoc recenter plumbo additum; eius loco spatium vacuum relictum est in Ms. — 2 Ms. محمد الله . — 3 Ms. المحمد , in marg. emend. ut rec. — 4 Ita R. H.; in Ms. spatium vacuum relictum est. — 5 Nonnulla verba hic excidisse videntur; cf. 19, 8. — 6 Ms. محمد المحمد المحمد . — 5 Ms.

سلك مهلكك موتلك . وي لحن محنعه و حده. وي محدة محدة و محد

١٥ کمره من در حد دردسی کدند درهم اورد *p. 673. Kuna Kala ta ta kaifuaik Kituk عندي، بعجم لعبن دحي جه بدعي ممويم له בוא. משיול אכש כבירואה. בר כב מריעל לא מחץ موه لله دنته. محة لحد دج صديم مةلمك مهكم בארם אניטש יבשרא בקידשטשו באין שהצי صوبة مدهد مراع من المعمد بدعه والمراهم بها المراهم الم ىتك سقلاكا: مستكمة حجمع حلمههم هوبكا. अध्यक वर्षणिय त्रिव गांहिर् व्याप्त प्रदेशकार् ١٥٠٥ مراه معدم معالملا براه ١٥٠ جهة لمعكه معكر حتعله كالمعخل لحتر يحكا وملي. سدم وم مدلنه ولمسته: مدههداه وحد خرام دمعنه لحملة تحمدها مع مدم منحن المحمد والكارك حدين والما كالوطوس وكالا معصم الماء قه حسم عصب الله مولم ملكة معد له. مكاف لحدداه وسحر وفير عديته هدية المحدة حمصة ولك علم بعدم. وعلى لبره. وللحدث وحسدهاكممه حدول لك مفد كاله دالهر. وحدد حمصة و لحلهم ملے محلحم لججہ کستے، دے ممام لم

^{1 (}N.); Ms. Lie. — 2 Ms. — 3 Puncta pluralis desunt in Ms. — 4 Ms. Lie. — 5 Ms. — 5.

רששיני והאאא בל מיבאי ילבא ניתוחשע בל حملة حدهمر ، محمدهم عد جم بعمر ، محسة محم سحتم. مدس لسحر لسحمله سلك لسحب فالم وحم بالماء وله عددهمر ، مفير بمالادندن سحم. وعلى الله وحديه حيد عبدهن وبالإيامة والمرابع مرتبكم عده ماسنده دم حمصنه، محلم حددكا لعند. مداعد بدلالمتكس، مدسكتكالا مدلم الاستعرابة ب به به المسالمة الأم بهاما الإلالاء העבה בל בינה און און און אין אין אין אין אין אין אין אין אין حمر حمصة مكادجة ليعجى وحلجة فيكر وننعر له. ١٥ مبدئ لم حكمه لاعم الاعم الم حملامات ما الاعمره com subba rucz sciń La. rira Ly rbcob בעבא הכלבחולא: כך הולמוא ליניא וכבעלעא. الم عهله. بحله فعدة وحاورته المعالمة والموردة תושן שדוף בשים בשים באישא שירוש רשה ייי אניים אנישפים

¹ Ms. بحصرا; emendavit Hoffmann. — 2 Ms. إحصرا.

مصامات حصم منعم سلقاله وومصه حليمور مبوله كقديم دسيديم. ويمهم الم مكيم م الالعام كتك. مكاف حدمهده عده حم سحلكا. חשד כבן שבורוחת, הצכת מחא כבחצבן בשםח. ב הבולי נוכא אמלהי מיכא. האצלה המחכנא כץ هدر وتصبع به معالمداله حلح دنه. محب علمة حك ، محده تللك الاسعال عدة على مكادلهم יייא ייברים אליבאש האביא האברים וליבסס, לאהיא. ף אצעם כה וכל איף כבא אבעם בחבא וים 10 ولله وودية وهور لموريه وحداه معاملهم والمالك والمراكب وعدى والعدم حل حنصه وكالمهلط وحمة وحدله وحلك ووسك حك محلمك ومحكم דאורבען מבהלי מברעל אוא לבס. הבץ מה ובנא מחול לם לבחשלם כבלנחולא בל אובא הדמחכבא. ייסישים ביזא באש איכבשבא אנים ברטשים ייס حة وم حلك خمر وزيم حماده من بدر سله وه سه حل حة تلا جمعة اهذاهة . محجة كالتم . محة هلب سه حمتحنی حمر باله به که که به ایک کا میدنه לבהרא. האצמ על דר הלדרהמתין האולא לתיבים. وو لمل حمصته مدلسه. محتجة لم دعدله حمله عدله سله متصلم به مانه دوره مانه دم متصلمه. مه الله عدد * حدلة معمله معمله بالمستعدل . 19.675 معدد المستعدد ا Almanes raitiot. olar ourxom; xd xii, 2. הכונים ומצים באשביבא כבונים מים הבילאם

وه دسته مراد الا المراد المرا

حدد، معدنه در مدنه و مدنه مدنه المحتم مدنه المحتم المعتم المحتم المحتم

¹ Ms. محتے; R. H. ut rec.

لفائم وهويم حدولهم . ولم مالمهدم لحرب LLY. of ser enain radoluan. on con, Leston at setty populations. Oxochom, prico : ary support appropriate fixed בבבברנומאים דאיל באילמס, שיא בי אואיים. בד بلد دتر حدالم علمه عمر حلم. لهذهمة حعدتها دیماله ب باست و به ماه مدد حنعسه وه دودته ولام علمنه و بنه و عليه ملك הכשל הכלב עוצהלה השוצולה הצבות הנחשבר שהולא. וכוא מתול בהולא הלא מהכינא. ואף 10 chen shafif rot is anfilme existing. אוברישם בין מלישפם . אבוא הוביבא. معيد احتم مه مل حداله الله العدد بحداد الم علان شهر لسمر صوبه سل عاتلاده دسك معالم وا لملم ومل جد ومنه وحدة والمس وحد ومنه وعدام وك بمسيسهم وبمخدم بحيث كحم LOL fram:

سلم هنه دم حدده دخه احتاد دردد دردد.

هما دحدد فنه هما دعم هما عدم اللهم وورد وسلم وردد وسلمه درد وردد و الله وردد و الله وردد و الله و الل

صدب کاد کوند حلم لحلکم. ویکام لوندیک وحمر دتد كده. محد ومده لمعكم ليه همه حددها سرفه دم بحمه تعمم لدنعا بمدد صبانه والبهاء والوسد ومعدد والمراكم والمالم * alop. of with co form right. oxeranes وسمة كمد. مصعد معددته حر الالسياع. محجده وزيع دوزوع وحلمه وعلاسم كدزل ودير עבים. האולינים אולולים בשא הילן. האבשה כבלבא Heigh report of Mey of yold form. ور ماس عدم کردند لکادالاده دهم المسلم حدید به ا . Keelo pao alifa Kluki auliaul ako דאבת לבין הכלסאחולא הממא בישלעוא. הכבועא topican plane out all maria עדאו המתיץ ופצח בבתאוריציו בתיאבו אוםא 15 האבואו. כבהובנא בן עלבהה, לבליה. השבבהה, בשל כבי, שי לשם הכביצוא .. אשל מחא הן במח וכנא נדעא כולדעא דכלבאי. נודן כבן בדעא דכנול עדיר . היון דום דלוזען דוחס ,מחלעדי דוחם . בדיל Kgizisa Kgizo Kiza araskga aurfrfava "KLDER LEE JOERN FROIKE FERENY. مكب مصد حستر وزعم مدلون . هم دسم هم حلمة المتعمل المتصام المعمد المعادمة بعحت كيهاصد عالا لابأل لابأل ك كسامه

وه هنه المراج بين المراج ال

¹ Ms. Joe; R. H. ut rec. — ² Ms. Joe; R. H. ut rec.

ערשח שיין מדם שול קד ענשיר עלשי עיןע حدثكا: وحذر حجر حة بربحتك. وبك محيك المنطبة الأن علمه . بذن الأن المع عبعد الأعمل יבים בים הכלי, אבימסר. הלשימא * יהם כל מבץ. 677. و محب بر برامع عد من عد برنع محب برنا أبده דשמביא. האבעה שהלא האונה אבי הבי הבי لحد دج مونك و دملدك عماله وه ويك له على الم בהלאי מאוא האכיריים היים היים היים בילאי היים בילא האכיריים ביל האכיריים בילא האכיריים בילא היים בילא היים ביל حدت موه لحلها. فرد دد عجد سام حهلهم كالأكم لسالهم. فرد دُكِة ساسر حمله فه صمحملكم ١٥ סבפלדא כשלא. בה לאסך מם שרין של דעלממי. عنس وه مدسك فرق وحله احلك كالمر لم وه עורץ שם הדשלאי ובשבא ביש מש אלא المقديم ماحد كريم مكيم وحديم وحدم مسحم بحداله بخ صمع حديم واعدوه ووروع وو בת בללא אעינעלא איף ולאכעלא ובחכים. الاستسام الالتكام الالعامة المالية ال نه دی کا تلی ملی ماتی حکاتک حدیدی ووسر مراي الماي والم المام معرفة معرفة المعادمة عركماكم والمرأوم وحمله حدة وحدد وحكم الكا שבשש אוצ הלבהכים בחלי. בהכא הכעים מסא לבתוליא כדי, כבת השביא. בד בנה לם שבכא حجر احمانها. هلم عدونه حلمتماني حبل دران ج بعدیم کلم مدسس دودوسور کر بردید ج عتدع مصماءمم على . رمصا ماسلاء لالاتهم لاعتم هدمه المسلم موه و محدد و حدد و عد ما کمه ، القعماء العنام الاناله المعنف מדישא מבי, כבת נקיבאי. בולבא דבל דוכבא المستدعيد دولهام بعدة عسم. حمر יי האומבא בערבינה לא בנבאונא ביבאנא

¹ Ms. حصل ; R. H. ut rec. — 2 Sic Ms. pro عصل . — 3 Ita Ms.

معدم حعد حمصة و سلقه محل كمنح وتصوري. وحدد الهتاب تحر شبلت وعدة لحددت. وحدد ولادنج ولكونه والمحدد وال

ور دول مسم درسه و المراد المر

صدب سلة لائم ووتصني بصه حل بملحصد في ولا مراد الله والله وا

وه دیمانی احمد و احمد حلین و الله الله الله و الل

[.] عبواحيز . Ms. نـــ نـــ نــ Ms. نـــ نـــ نـــ نــ ا

حصله عادمه بحديدها، حدامح مادمه ومادك מבואו ויכא ומאסך אוליאה אד ארמוניואי יבי אישאשרט ארשי דשטרן ארישידט אריין השבים השהישה השלה שיחה הרהבה משקד שובי ومهده دهم. وحمر بافته حمد معمله و حمر صنبه ورته باعداه و مر رته محله لحدود الم ومعطره حوسيعسا وسهوه نجيهه لايولمها والمحورة ובהלס דבהשבה בל שהיא. האוודה דעולא לאושא معد معد معلام محلت معلم مومع حمر בוא הבהלא מהדמוכוא העיממעת, כעכאי. אמלה מו كالتي ذوريك وكالمولية لتحمير المحددة كالتي لمصنه حمر ملته الحديمة الم المراد عجم لاعلام عديد ماما لاعتله لمل لاعرب و. 679. ملته ودهم سلعمه معدد لحلم وملان بالمناعمة لحلكم لنسحمه بدعة والمحصيرة المنعلم بخنم سمقه معتب بمنع دعلمه متحلک دحین حی دے می معدب کاحت worth ecry arches: we ich avatrfrom وسربع بحربوء بحديد فيعبه بدركمه وللمر بدركمه لمورح وحتكم مكك لمل ذك سلكم وقتصبك عذكه وو حتر بالمادي وعرجه و معامية و المعالم والمعالم والمعاربة . Laxi exict fund acte exec. في در حد فردسدل دوحه مديم دراسي هوه، وحد مفد رسو کیلابی: ورویوه کیک اوریو کادتے سة دور کا محسد کے انکا سے حہ حالات و יאלישי בשישי ישטייי אוישיד בישיד בישיד מם המפר מבוא לפלים המחב. בה הן שבב וכ سلك حد معاص ويعونه: طريد بالمراس فردد عدده مادم کاورحد لحدلمی وقعد کد wörzi. raumo what. omu uralo. efim of

¹ Ms. Jaa (?)

۱۰ دوددمولم هنه در سلم علامه. السوره و ماد در سام عالم المورم و المورم المورم

11 عحصه درور المونعلك المونعل هوي. على البراي المونعلاء المحتاء المح

و حدد به مصه الاله مه دهم المهابي دهم المعالم المعلم المع

حدانم مه معنه حدهفده وحلم مده معده معدد معدد معدد المحلك مهدان المحلكة معدد المعلم معدد المعلم المعدد الم

¹ Sic Ms. — ² Spatium vacuum relict. in Ms.; fortasse محرف suppl. — ³ Ms. محلف .

البه ويمعدوني ويصف ويمدني له عديا. لك والله المراك ويمان ويمان المركب ويمان المركب ويمان ويما

משרים כדרם בל בחשום. שם לאא העלבולא. חשת אמבלא כינט ניחנים טידשטינביחני טאנברדי ברדא لعبده, حد حمصده. محبعه لملاه ستلملا مهتكه. حة وم عدجد حمصة و عسومهم موتنا محلمه حلمهم 15 ستلك وحملاك ومحصة لحلماله حللك وحزم چه ما سمالهد، بعصد لازمه لا مناله مناهه مناهم مناهم به حتر صلاهه. مجنعه مهمه ححكه وحلحه. معه ساع لايتال ماهه مق بصحابيد لاهماييا لاس שהיא בבש מינים. נאבא אתה של משא העבד יים لخه كحيم وسنوف و در در در وراده و الم مرودم، דעבי האונהסת, האולים וובאסת, בביאלא דעביא הארבה כבינהו שבנה. הלוונבא כבלו ובא ישבי שפים له. هدم الاحده عدلك اسهاددساد دم عدده، . p. 6910 * حلح د دمعنه وبعبلاسم لدمعنه. مدو کافع وه בשו בלו בלומה איבא העביא מייא. איבע בישן عدله سدكم وبدسهمور وحجم دوسة والعددلم محدجة له. حنه شهمه لن والمطلب وله حسم section occurs, unorcent cuty at ables. مهانه حل سانه في مساحمة حلهم عينه، دنم. ٥٥

معددهم، حمدته الحدادم، مهده هما عدله. حل المحد حمد ماله على المحداده لحداده، لكالماله الم المحالة عمدته عمدلة مسهود حمد المحل عمد المحدادة مسهود حمد المحل المحدادة المحدادة عمده حا هود حمد المحدادة المحدا

مهری علحک معلی حدد عید، دده. لطهم حجمه در معلی: نه در حدد حدد حددی در عددی حدده معلی که در معدلی حدده معلی در معدن معلی در معدن در مع

01 Angafis Archa archa, remine chenga ceta sais and archa archa. Opped ceta tara archa. Oucas cut sais ::

ود وردم در وردم الاناء الاناء المام عدد الاناء الاناء المعطل لحداد الاناء المحل الاناء المداد الاناء المداد الاناء المداد الاناء المداد المداد الاناء المداد المدا

وه لهزهله ههز: بعده ونهم ه: حد عدد حل هنده للنه بهده ونهم منده المنه بهده المنه بهده مدل مدل مدل مهدله الحسن المنه المن

وو دهمه، حد دهمه محمد دهمه مهم المعني المن المعام 189 °4 و 199 °4

¹ Ms. مخط leg.(N.). - 3 Fort. مخط leg.(N.).

دهری بدستها، وهنه کارو المدوری المدو

Oxicted Alico Bean Tering and the exitor.

Sold of the state of the solution o

Oxerton Charter cerry, mily estand in the second se

¹ Ms. 100000. — 2 Ms. 10000. — 3 Ms. 1000.

معمة بعده وسيد وسيد هيكاله و المرتدي المرتدي

دون دم ولمندوه هدن بعدد بعدد الاحدود المحدود المحدود

ود دورنه ورد مركم ورد در مرد الم المركم المرد المركمة المرد المركمة المرد المركمة المرد المركمة المرد المركمة المرد المركمة ال

¹ Ms. 1; R. H. ut rec. — 2 Ms. μοςτο; R. H. ut rec. — 3 Ms. . — 4 Legit Hoffm., probante N., βος. — 6 Legit N. . — 6 Ita Ms. ? — 7 Ms. sed ? — 6, nonnunquam quasi pleonastice usurpatur, cf. p. 24, 9, 10, 12. — 7 Ms. modo οωι ωτο modo οκίδιο scribit. — 8 Hoffm. de ωτο από χλωμά-ρων, χλομ.) coniecturam facit.

rmengy cecin exacty: salopangy: super chara cetter sock super compand states super compands supe

ים האיששיי שיישיהי שיות היח השייםי ידד האשורי حلنه. مدهنك حدله حسة الاسدالاكا. معدد معدمله سر لاخب مسده سه جب حتم بلقدم האבלה לביולה הוכנא לא ובהיא אשוק בד ליוץ ים בישאי שרים ברשמבי איד ערים אאדי יים. دنهلسک سه لنه، عذبه بد سمعدنه حدم. יכעבנימיונא יארשא אך איא כש כבינאאי وحة ساسم رفه محصده لبسامه مفه بصاب عده دن ملت ما دبلام ، در الاماسة من الما در ما مدن من در الماره المار MY MY Ly LL BURLBY CLIPITAY. OUD, LO ومحلاكم حصيمه ومعدمهم مرور حيث المهارية بخسامه هم بدرهم مهمته بدسه * بدنيال، المعتقلع، بالمالي عبد في المالي عبد المعادد דלהבואיי: בלאבילא ובעד בין נחביין. בו אול יי قه تحبهم حك حسوبه لسنوله بالمعموم له حملا با حف حفر مذملا ، محمد وسلمهم وحمية באימוא וכא מבלוחי.

CIN FY BO CINCE BULLY FRUIT FET, SE BILLO FECTOR SINGER COL MORE OF SE BOLL CAPELLO SE CALLED SE

¹ Ms. ; R. H. ut rec.

معدد عدم لكسمسط عدمه وعدد ومده عدم المدم المدم وحده وحده وحده وحده وحده وحده والمده والمداد والمداد والمدادة و

בת הן כמם וכנאי. נפת לכנא עד נתחהא בץ בעם אורכנאי: כך מינם א האכל פלם לאאי אבא הכתפלנן כנא הפים לאבאי האובאלאי: האכל האוףא כצעאי. הבע להעם ומנא הלובאיו המתנא

والمود دیران از المدان المدان

הבשוח של בשים מים השים שים מים בשים מים

¹ Prius, ut videtur, script. Joseph postea emend. Hoffm., Ling. — 2 Ms. 111.

cinco of the interpolation of the series of the series of the contract of the contract of the series of the series

cepum coo et coo ett. cafee: oneses ce, actives esten. co echeche inser cook. ch oce inoc. onesens enter. ourem estei. ontatoo ercives. ocesa einen estei. ontatoo ercives of efica... oates ech let :

KKILO KOZZ. OZOJ KLINA FOCEDO ZOZZAN الملحة من الماتمين مجا حمته عساسه، مدنه עד נמדא אינים מער שבבים אינים בניתולא. ολιβέλι. λισές μέν ειβένωμε Ετωμλ άολ μοά. 🕫 ملام بخمنه حبر . بدنه حدمت مهاه صيخاع، دهاي مصحة من ملته مادوسه دلية بع لكالمصدة وهذ فللدوس وهذر كالمصدونها. وحد حجد ومعدد حجدها مكتها حدوسها 30 Khan pan Habka. mibkl pan Lark جع حددةهمر عل سونه فاله ددودها وحداهنا جنسعم المراحم المحلم المحلم المحلم דעל בז דום לד יי דאמד דחבים בבמד שבש בשליציולא הכינים כבלאוכילא. הבה כבלביל מסיא באוליסולא ובולשיבא ביא ולף כנשם בי. בלד פי בש בדבי שב ליבובא דלים אוני או הושאם שב کستنک، محه حصکیکاله به احدی کالمی وروی درا מאת יאשוב שות המוש רציו ישן ושות יהשום יעשרא איא בשיני בשינה איא בארשי

¹ Fort., انتی اeg. (N.). — ² Nonnulla verba hic supplenda esse suspicatur N., c. g. عبادا بعده . — ³ Ms. المار

وهون محلوه من لوه و الله المحالية المحالية المحالية المحالية المحالية المحالية المحالية المحالية المحلوم و المحالية المحلوم و المحلوم المحلوم و المحلوم و المحلوم و المحلوم المحلوم و المحلوم المحلو

مدهمه دم محدله الهدم الهدام معتم، احتم، المدالم المدالم مديم المدالم المدالم

ود حده دم حدها احتا ده و لعل محدد به دعه دعه و المناه الحلام به محده المحدد ال

to uting your lars of series and en

¹ Ms. Jl. — ² Ms. محمد . — ³ Ms. add. المحمد (bis). — ⁴ Emend. N.; Ms. المحمد . — ⁵ N. mallet محمد . — ⁶ Ms. إمارة معلى المحمد . — ⁵ N. mallet محمد . — ⁶ Ms. إمارة معلى المحمد .

عب ب الاستاء مهلاء : الاتصده الانتصار الأماء صا Je einy Lin. rur cemo schais shrivaif 1. שב אוריעאידי הם והם עבים. האעידיא וכבה حذذ المحاميم معصدم حل معم ملماكا. omba kaja .xaja per pria kijuka Kiut to kymu kymrx * kytti gryrk .b. 08-1 ייביאיי מיני שלם של מטינביווי בינאי דבושא עד דלייא דכולבוא אכה כהמשא. הה דבוא حبائم لحملاحص ولمنكر كمحكم ونكل وهلله حلا יינא יבא יאיף ווא ביוא לווא איף דבוא 10 אלי שבו כן ישאה שם בשירא כביתףאי בישרא سعد کے ہے شعمادی المتبل روسا ماسلا בפופחלום דפדול. בד די שלם אכח ככחשא לחשבל מסירכעורַ . דבב מוא מסירכעורַ בסדמא. דבארכול بغلك كالم حب مدحك وحدمه: حد وحديد لم سلك. معلى له لكحه حمصك. وبحلك جع عحبك הוודבא. הואדי לה כבראולא בכלא הכדיכים בלהחי, معمده محمد لاتمام معند ممدم حدد الامكلام השטיבשה בעד אובא והדוש הבירושטים. ملكتك ومحدلك هوه كالمركودة والمراجع والم والمراجع والمراجع والمراجع والمراجع والمراجع والمراجع والمراع דער כנוסו אונחס, החולו ביום אונה בנוסו זויו الماماد، ولكادنهم حيلناوهليكم وونه سحيه. رمالا معنس لاستل لحد لالاتلص لا كاتماس بعده fire Leton . of of the subsection of the same. وحية والم المويا حجوب ومهله لحلمور ويمكم وه דכה. הלבתלא דכה דכלמלא בגל כבי, דנאבל אונירם. הללא דעבים בסףא ולכב, ניסבם. בה דילביד היא בפושרוא וכלבא לבי הובי ויוים בפולא. スント かるる スリトロ タリン スリストン スリロリンだっ 30 good Krokpa KKita tos 1.3 Kgiton 190

¹ Ita Ms. pro "وزو". — 2 Fort. leg. مصحح (N.). — 3 Ms. الموجة

ور المعروب و المراب و المراب

ور محمدة على المناع المعتم المعمدة حله: محال لحديده ولذي بماويوبو بعديده ברכא לבוב. האבב מומלא כלבא הימוכבא. Kom more _ north . KKelo Klu _ noul izen שמעלא. מובה אות ליוא. מולכה יוליד כבן כבאא وو كالقام دج تحودكا. لنعجو مهاله وكالا لعوجهة בשוו. וצבר מסא אין ביסול בים ליים בישור בישור Kinows KhaihK Coalso Kit at lakka alto ه ولقهاسك. مرحه وبعلم علا حد حماته. لك وه دم معدسه. حددهاله هونه الاعتجاد بعد المهند المعدد المعد ako. Kkita Kixazo Klina. Kizinazika لحعلك محلقتك كالهذكر. هجذ. محبك عمدي حل alba rulno. cela zatiza. olecuaz cientanz سعدسه وسلم لمستها مكسهم كاذب وصراب For Kalo Klarina ∴ Kuaiaka auKokha 30

¹ Ms. . . . . Litterae ? supra lin. a ldit. — 3 Ms. Jica; emend. Hoffin.

حصره المحدود على المديدة المديدة المحدود المدارة المد

אן שיייא ארישיו ששיייאי ליו שיייים קד Kuna Kom udika Tha Klk . Lunk יים בא השביא אבימק. האצ הובא הנולדוש כבן עשבכא المساخ الم وحدوقيه السعالي وووساله רכובוא עגבי. האיף לי ובמצעא בלי מסא: لابع دلاشعاء لاسانمهم لاهالاء لالاتابه وبدلا وه حرابه به منح به المربع وهواني المسترية عالم יים באות מאו נמאי. בגעת ייבוא גלא אולי אויף r. 689. حادلة هوك * كاك حمصوبك وووجه من مام دوم المام * p. 689. فه رسه رجیم دسموره مورخ ، برایم دخ صورمد הבא ניסבא בשול שעול במשושמים השום בשם בארי היה אסכבל שיום ביי באצ עבו היה היא منهنلا لاتبهاء لاه مهده المنته المنهر اله والمناهد المنتباء סכריתא אל מבי בנים וכנים האבים אבים عبه الماكم كالأد مه الما الكاد مالا بدامية orocch lurt. oxhix roligi. rexihu creix محدها المعلم المتعام المتعام المعلم المعاملة الم אל אולא העלא: מין השבבא בל נה נכא 25 סים של היו מישה ביולים ולאיולי ולאים שבים حبرده معسلقه لا المالم و و دخا عال المادع ودراك، به و به المال به مديم معمل والمالم אוליא נולי כן כאא פישוא. ואוליא ועבבא

שמעל בנביל שונט ניבובין אוניא גילים שוניא נישים ביביל

¹ Hoffm. emend.

من کمی کیمی دی میمی دی دورون میمی دی دیدی میریم کرده به میریم کرده به میریم بی میریم در در میریم در میریم در در میریم در در میریم در در میریم در میریم در در میریم در میریم د

حک مرسکسمین مرس مرس میسید

CORPUS SCRIPTORUM CHRISTIANORUM ORIENTALIUM

CURANTIBUS

J.-B. CHABOT, I. GUIDI H. HYVERNAT, B. CARRA DE VAUX

SCRIPTORES SYRI

VERSIO

SERIES, TERTIA — TOMUS IV

CHRONICA MINORA

PARS PRIOR

INTERPRETATUS EST IGNATIUS GUIDI

PARISIIS E TYPOGRAPHEO REIPUBLICAE

CAROLUS POUSSIELGUE, BIBLIOPOLA
15, RUE CASSETTE, 15

LIPSIAE: OTTO HARRASSOWITZ

MDCCCCIII

CHRONICON EDESSENUM.

EDIDIT ET INTERPRETATUS EST

IGNATIUS GUIDI.

Chronicon quod cognomen Edesseni ab Assemānī datum usque adeo apud viros doctos retinet, paullo post annum 540, vel si Hallier assentimur, sub finem saeculi vi conscriptum fuit. Quae ad Edessam spectant e tabulario urbis certe deprompta sunt. Ceteros libros quibus auctor usus est, recenset Hallier hos: 1° chronicon nomini Josuae Stylitae falso addictum; 2° historiam quamdam Persarum nunc deperditam; 3° scripta quaedam Antiochiae composita. Auctoris nomen nos latet, sed eum ad clerum ecclesiae edessenae pertinuisse verisimillimum est, orthodoxum itidem neque tamen Nestorianis infensum.

Chronicon tantum in Codice Vatic. Syr. CLXIII, saeculi fere vii asservatur; ediderunt primum Assemāni (qui tamen scripturam codicis ad recentiorem formam et rationem redegit, et textum diverso ordine disposuit) et nuper Hallier, translatione et commentario amplissimo additis.

Textum ad codicis fidem ita expressimus ut vel puncta eisdem atque in codice litteris adposuerimus, nullo discrimine inter editionem nostram et ipsum codicem nisi in versuum distributione relicto. Ad marginem numeri apponuntur quos Hallier notavit; quos autem notaverat Assemāni, quotiescumque diversi sunt, uncis inclusos adiunximus.

Notitia librorum qui ad Chronicon spectant haec est:

a. Editiones: Jos. Sim. Assemani. Bibliotheca Orientalis Clementino-Vaticana, t. I, p. 387-417 (Textus cum latina interpretatione).

- L. Hallier. Untersuchungen über die Edessenische Chronik, Leipzig, 1892 (Textus cum germanica interpretatione et commentario).
- b. Versio anglica, in Journal of Sacred Literature, 1864, vol. 5 (new ser.), p. 28 et seq. (Laudat Wright hanc versionem, sed cf. Hallier, p. 3, n. 3.)
- c. Vide etiam: R. Duval, Histoire politique, religieuse et littéraire d'Edesse, Paris, 1892.

ITEM; NARRATIONES FACTORUM IN BREVITATEM COACTAE.

Anno 513, imperante Severo, sub Abgaro rege filio regis Ma'nu, 1 (VIII). mense tešrīn hērāy (novembr.), fons ex magno (maiori) palatio Abgari regis magni erumpens, abundantius fluxit et iuxta morem antiquum crevit et copiosissimus exundavit in omnem partem, adeo ut regia atria et porticus et aedes regiae aquis impleri coeperint. Quae cum vidisset dominus noster Abgar rex in locum montis tutum ab aquis palatio imminentem ascendit, ubi sedem et domicilium habent opifices regii. Interea dum homines periti consulunt quid remedii inveniant aquis quae nimis copiose creverant, factus est forte 10 noctu imber magnus ac vehemens. Quare tum flumen Daysan, die et mense non suo, tum alienae aquae devolutae cataractas clausas invenerunt, quae ferro obductae et ferreis repagulis sirmatae erant. Quare cum fluminis aquis ingressus in urbem non inveniretur, crevit et factum est velut mare latum extra urbis moenia, et aquae per pinnas 15 muri paullatim in urbem descendere coeperunt. Abgarus rex stans in magna turri quae Persarum vocatur, aquam exundantem collucentibus facibus conspexit, portas et octo cataractas muri occidentalis urbis, qua flumen perfluit, extolli iussit; sed illo temporis momento, muro occidentali urbis eversó, aquae urbem intrarunt, 20 magnum et perpulchrum palatium regis domini nostri subruerunt, omnia quae obviam erant aedificia amoena et magnifica urbis, omnia quae prope flumen sita erant ad meridiem et septentrionem asportarunt, in templum (h. e. partem ecclesiae ubi populus locum habebat) aedis sacrae Christianorum irruperunt. Hoc facto plus quam 25 2000 hominum perierunt, quorum multos noctu dormientes aquae improviso irruentes suffocaverunt; urbs autem gemitibus et lamentationibus plena erat. Cum vidisset rex quae acciderant ruinas, iussit omnes urbis artifices longe a flumine tabernas habere, et neminem prope flumen sibi tabernam aedificare. Consilio menso-30 rum et hominum peritorum tabernae exstructae sunt pro latitudine fluminis, in quam flumen, eluvionis tempore, patere solebat, extrema ripae parte quanvis plerumque sicca non occupata, prolatis insuper terminis antiquis. Aquae enim multae quidem fuerunt et vehementes insolite, sed flumen ipsum, utpote quod aquas 25 torrentium qui ex omni 35 parte se colligunt, excipiat, in parvam latitudinem patebat. Iussit quoque rex eos omnes qui in porticu sedem habent et artes fabriles

exercent ia conspectu fluminis, in tabernis non pernoctare a mense tešrīn gedēm (octobr.) ad mensem nīsān (april.); ex praetorianis vero, qui urbem custodiebant, quinos per totum tempus hiemale in moenibus pernoctare, supra locum per quem aquae urbem intrant. Et simul ac senserint noctu atque audiverint aquarum alienarum strepitum, quae in urbem intrare coeperint... Quicunque autem strepitum audiverit et rei neglegens non exiverit clamans «ecce aquae», neglegentiae poena ab eo exigebatur, quod regis iussum sprevisset; edictum hoc ex eo tempore quo talia acciderunt factum, in perpetuum valere debebat. Iussit autem rex noster 10 Abgar, domum regiam in Bēth Tabārā sibi aedificari, ad tempus hiemale agendum, ibique per totam hiemen commorabatur; aestate autem ad novum palatium descendebat quod ad caput fontis exstruxerat. Eius etiam optimates, domos in quibus commorarentur sibi aedificaverunt prope locum ubi rex versabatur, in foro supe- 15 riori quod vocatur B[ēth] Sahrāyē. Et quo prior urbis prosperitas firmaretur, jussit rex Abgarus debita tributorum remitti tum jis qui intra moenia commorabantur, tum iis qui in pagis et campis habitabant; tributorum immunes fuerunt per quinque annos, donec civibus aucta est urbs atque aedificiis exornata. Haec acta regisque Abgari 20 edictum conscripsere Māryabh Bar Šemeš et Qāyomā Bar Magartat 1, notarii Edesseni: eaque in tabularium Edessenum intulere Bardin et Bôlid[a'], ejusdem tabularii praesecti, utpote urbis commissarii.

11 (1). Anno 180, coeperunt Reges regnare Edessae.

m (n). Anno 266, imperavit Augustus Caesar.

1v (111). Anno 309, Dominus noster natus est.

v (iv). Anuo 400, aedificavit sibi Abgarus rex mausolacum (pr. monumentum sepulchrale in honorem mortis suae).

vi (v). Anno 449, Marcion ab Ecclesia catholica defecit. Lucius autem vii. Caesar una cum fratre Parthos Romanis subegit anno imperii sui 30 quinto.

95

35

viii (vi). Anno 465, die undecima mensis tammūz (iulii), natus est Bardesanes.

- 1x. Anno 517, Abgarus palatia in oppido suo aedificavit.
  - Anno 551, natus est Manes.

xi. Anno 614, sub Diocletiano imperatore, muri Edessae secundo corruerunt.

¹ Vocales nominis incertac.

Anno 624, iecit fundamenta ecclesiae Edessenae Qūnē (Kóvos? xII. Koūvos? Koūvos?) episcopus: exstruxit autem absolvitque aedificium Ša'ad episcopus eiusdem successor.

Anno 635, aedificatum fuit coemeterium Edessae, diebus Aytallāhā xm. episcopi, anno prius quam magna synodus Niceae locum haberet.

Anno 636, factus est Aytallaha Edessae episcopus: qui coeme- xiv. terium et latus australe ecclesiae aedificavit. Anno vero sequenti xv. congregata est Niceae synodus episcoporum tercentum decem et octo.

Anno 639, factum est aedificium et additamentum (aedif. additum xvi.

10 est) in edessena ecclesia.

Anno 649, obiit Mar Iacobus Nisibis episcopus.

Anno 657, factus est Abraham Edessae episcopus, qui sacellum xvIII. Confessorum aedificavit.

Anno 660, aedificavit Constantius Constantini filius Amidam xix. 15 urbem.

Anno 661, aedificavit etiam idem Constantius Tellam urbem xx. quae olim Antipolis (Antoninop.) dicebatur.

Anno 667, claruit Abraham Qīdonāyā reclusus.

Anno 672, migravit ex hoc saeculo Mār Abraham Edessae epi- xxII (xxIII).

XVII.

20 scopus.

5

Eodem anno migravit ex hoc saeculo Vologesus Nisibis episcopus. xxIII (xxIV). Item eodem anno, Barsē episcopus imperatoris jussu ex urbe xxIV (xxV). Harran Edessam venit.

Anno 6701, corruit Nicomedia.

XXV (XXII).

Anno 674, mense hazīrān (iunio), Iulianus perrexit ad bellum xxvi. cum Persis gerendum, ibique interiit.

Anno 675, mense šebāt (februario), imperium occupavit Valen- xxvii. tinianus magnus cum Valente fratre.

Anno 678, migravit ex hoc saeculo Mār Iulianus Sābhā.

XXVIII.

30 Anno 681, exstructum fuit magnum Edessae baptisterium.

xxix.

Anno 684, mense hazīrān (junio), die nona, migravit ex hoc xxx. saeculo Mār Ephrem sapientissimus. Mense ēlūl (septembri) ejus- xxxı. dem anni, ecclesia Edessae populus excessit propter Arianorum insectationem.

Anno 689, mense ādār (martio), migravit ex hoc saeculo Mār xxxII. Barsē Edessae episcopus.

Eodem anno, die 27 kanun qedem (decembris) postliminio xxxIII.

¹ Fortasse 674, emend. Cf. Hællier.

reversi Orthodoxi ingressi sunt et occupaverunt edessenam ecclesiam

recuperatam.

Per idem tempus factus est Mar Eulogius episcopus, anno nimirum quo Theodosius magnus imperare coepit. Et ipse quidem Mar Eulogius aedificavit aedem s. Danielis, quae postea aedes Mar Domitii appellata fuit.

xxxv. Anno 692, Theodosius magnus Rhesainam urbem in Osrhoena aedificavit.

aeuincavit.

xxxvi. Anno 693, coacta fuit synodus centum et quinquaginta episcoporum Constantinopoli.

xxxvII. Anno 698, migravit ex hoc saeculo Mār Eulogius episcopus, feria sexta Crucifixionis.

xxxviii. Anno 705, mense āb (augusto), die 22, advexerunt arcam Mār Thomae apostoli, in templum magnum eidem dicatum, diebus Mār Cyri episcopi.

Anno 706, die 17 kānūn hěrāy (ianuarii), migravit ex hoc saeculo Theodosius magnus imperator. Die vero 27 nīsān (aprilis) Arcadius Contantinopolim ingressus est. Die autem 8 tešrīn hěrāy (novembris), cadaver Theodosii eamdem urbem intravit.

Eodem anno, mense tammūz (iulio), Hunni in Romanorum 20 ditionem transgressi sunt.

15

30

35

xu. Anno 707, die 22 tammūz (iulii), migravit ex hoc saeculo Mār Cyrus Edessae episcopus.

xLII. Anno 708, factus est Mār Silvanus Edessae episcopus.

Anno 710, die 17 tešrīn qĕdēm (octobris), migravit ex hoc 25 saeculo Mār Silvanus Edessae episcopus.

xuv. Eodem anno, die 23 tešrīn ḥĕrāy (novembris), factus est Mār Pĕqīdā Edessae episcopus.

xiv. Eodem etiam anno fuit Iohannes Chrysostomus episcopus Constantinopoli.

Anno 714, Theodorus Mopsuestiae episcopus sacram scripturam commentari coepit.

Anno 715, Absamyā presbyter, sororis beati Mār Ephrem filius, de Hunnorum incursione in Romanorum ditionem hymnos et sermones conscripsit.

Anno 720, factus est Mār Diogenius Edessae episcopus : qui aedem Mār Barlāhā aedificare coepit.

Eodem anno, in neomenia mensis āb (augusti), migravit ex hoc saeculo Mār Pēqīdā Edessae episcopus.

Anno 721, factus est Cyrillus Alexandriae magnae episcopus.

Anno 723, fuit Rabbulas episcopus Edessae. Hic aedificavit aedem Li.

Mār Stephani quae antea domus sabbati, synagoga Iudaeorum (Audianorum?) fuerat; aedificavit autem iussu imperatoris.

Anno 724, sub Honorio et Arcadio, invictis imperatoribus, muri m. Edessae, iam tertio, aquis labefactati sunt.

Anno 732, Eutyches monachus innotuit, qui Incarnationem ne- LIII. gavit.

Per idem tempus martyrio fuit coronatus beatus Iacobus inter- LIV.

Anno 739, innotuit haeresis asserentium peccatum naturae in- Lv. situm esse.

Anno 740, Andreas Samosatae episcopus claruit.

Anno 741, pulvere caelum pluit.

5

LVIII.

LVI.

LXVII.`

15 Anno 744, Ephesina prior synodus congregata fuit.

Anno 746, die 8 āb (augusti), migravit ex hoc saeculo Rabbulas LIX. Edessae episcopus: cui magnus Ibas suffectus fuit. Hic novam aedificavit ecclesiam quae hodie aedes Apostolorum appellatur.

Anno 749, sub praestantissimo Iba, obtulit Senator magnam Lx. 20 mensam argenteam librarum 720, quae in veteri Edessae ecclesia reposita fuit.

Anno 753, Anatolius Stratelates (militiae praefectus) fecit argen- LM. team capsam in honorem ossium sancti Thomae apostoli.

Anno 756, Dioscorus Alexandriae magnae factus fuit episcopus. LXII.

Item altera synodus Ephesi coacta fuit; hic Dioscorus anathemate IXII.
perculit magnum Flavianum episcopum Constantinopoleos, Domnum Antiochiae, Irenaeum Tyri, Ibam Edessae, Eusebium Dorylaei, Danielem Harran, Sophronium Tellae, et Theodoretum Cyri.

Anno 759, Ibas episcopus Edessa excessit die 1 kānūn hērāy ıxıv. 30 (ianuarii), cui Nonnus successit die 21 tammūz (iulii), tenuitque sedem annis duobus, et fecit sacrarium in ecclesia.

Anno 760, fuit Leo Romae episcopus.

Anno 762, synodus in urbe Chalcedone coacta fuit.

Anno 763, claruit Mār Isaac scriptor et archimandrita.

Anno 769, die 28 tešrīn qědēm (octobris) requievit Ibas, izvii. Edessae episcopus; et in locum eius venit Nonnus qui aedificavit aedem Mār Iohannis Baptistae, et nosocomium in domo pauperum leprosorum extra portam Bēth Šēmeš. Exstruxit autem in eodem nosocamio martyrium Mār Cosmae et Mār Damiani, praeterea

monasteria turresque excitavit: sed et pontes fecit, et vias complanavit¹.

Anno 771, migravit ex hoc saeculo beatus Simeon Stylites, die 2 ēlūl (septembris), feria quarta, hora undecima.

Anno 777, aedificavit Leo Callinicum in Osrhoena, quam de suo nomine Leontopolim appellavit: episcopum etiam in ea constituit.

Anno 782, mortuus est Nonnus Edessae episcopus : cui Cyrus successit.

Anno 795, Leontius a Zenone descivit imperavitque Antiochiae annis duobus.

Anno 800, Persarum schola ex urbe Edessae excisa est.

LXXIV. Anno 809, mense Iyār (maio), remissum fuit aurum (tributum χρυσάργυρον) artificibus universae terrae.

Mense autem ḥazīrān (iunio), die 6 mortuus est Cyrus Edessae episcopus: cui successit Petrus, et Edessam ingressus est die 12 15 ēlūl (septembris) eiusdem anni.

Anni 810, plurimae visae sunt locustae: quae tamen exiguum eo anno damnum peperere, sed ova deposuerunt. Accidit praeterea ingens terrae motus, et thermae Abarnē triduo aruerunt. Sed et Nicopolis urbs corruit, et incolas omnes praeter sanctuarium 20 et episcopum duosque eiusdem syncellos oppressit. Mense kānūn hērāy (ianuarii), signum hastae simile apparuit in caelo multos dies.

Anastasius vero imperator Euphemium Constantinopolitanum episcopum sede eiecit, eique Macedonius subrogatus est.

Anno 811, multae locustae fuerunt, totum frumentum corrupe- 25 runt absumpseruntque.

Anno 813, luculentus ignis in boreali plaga apparuit, qui tota nocte ardere visus est, sub die 22 ab (augusti).

Anno 814, Cavades Persarum rex obsedit Amidam Mesopotamiae urbem, die 5 tešrīn qĕdēm (octobris), quam pugna facta post 30 97 dies subegit.

Mense autem ēlūl (septembri) eiusdem anni, venit et obsedit Edessam: attamen Dei beneficio nullam ipsi attulit perniciem, aedem Mār Sergii et aquilonarem basilicam aedis Confessorum tantum incendit.

35

Anno 821, sabbato Resurrectionis requievit Petrus Edessae episcopus, eique Paulus successit.

¹ Aut potius «tutas reddidit» ut mavult Hallier.

Anno 21 imperii, Anastasius arcam Euphemiae martyris aperiri exxxiii. jussit, ut volumen quod synodus Chalcedonensis eo in loculo reposuerat, indidem extractum cremaretur. Ast erumpens ex arca ignis ora percussit volentium id volumen extrahere; quapropter, Anastasius destitit inde extrahere volumen et igni comburere.

Macedonium tamen Constantinopolitanum episcopum, quod ana- LXXXIV. thema dicere synodo recusaret, expulit eique Timotheus suffectus est.

Anno Anastasii 24, Vitalianus ab eo defecit.

LXXXV.

Anno 829, die 9 tammūz (iulii), migravit ex hoc saeculo Ana- LXXXVI.

10 stasius imperator: cui Iustinus successit.

Anno imperii 2, qui fuit annus 830, Iustinus Severum Antio-LXXXVII. chia, et urbe Mabbog Xenaiam expulit: quotquot insuper quatuor synodos suscipere recusarunt, exilio mulctavit.

Anno 831, 4 tešrīn ķērāy (novembris), Patricius Edessam LXXXVIII. 15 venit ut Paulum inde expelleret; adegitque hominem ut alterutrum sibi optaret: aut nempe synodo subscribens in sede maneret, aut si renuisset, ab episcopatu dimitteretur. Ast ille cum alterutrum facere renuisset, ad baptisterium profugit ibique consedit. Quem animadvertens Patricius alterutrum facere renuentem, veritus im-20 peratoris edictum, coactus est Paulum e baptisterio extrahere, et Seleuciam deportandum tradere. Imperator vero ut rescivit Patricium vi e baptisterio hominem abstraxisse, iussit ad sedem revocari, sperans eum a proposito discessurum, synodumque suscepturum. Quatuor ergo et quadraginta diebus post Paulus ad sedem rever-25 titur. Qui tamen diu Edessae perstitit neque synodum suscepit; cum autem imperator comperisset eum renuere, Euchaita in exilium pepulit. Paulus Edessa excessit, sub die 27 tammūz (iulii) anni 833; ei successit Asclepius, Edessam ingressus 23 tesrīn qedem (octobris) anni 834, exactis ab expulsione Pauli mensibus tribus.

30 Die 24 kānūn qĕdēm (octobris), statim a sua inauguratione LXXXIX (xc) Asclepius Edessae episcopus monachos monasterii Orientalium eorumque sodales monachos eiusdem cum illis propositi eiecit; quod videlicet Chalcedonense concilium respuerent.

Anno 836, aquarum magna vis quarta iam vice intravit Edessam: xc (xc1).
35 quae moenia subruerunt, aedificia urbis everterunt, civesque suffocarunt, cum ingenti totius civitatis ruina.

Qua causa Asclepius episcopus Edessa fugit perrexitque An- xci (xcii). tiochiam ad Euphrasium patriarcham: ibique, Antiochiae, post septuaginta circiter dies, etiam mortuus est die 27 ḥazīrān (iunii)

eiusdem anni, et ibidem, Antiochiae, conditus est. Cadaver die 4 ēlūl (septembris) eiusdem anni Antiochia deportatum, in aede Mār Barlāhā prope Mār Nonnum episcopum depositum fuit.

Paulus autem de obitu Asclepii certior factus, poenitentia ductus,
Mār Iustiniano patricio per litteras supplicavit: libellum quoque 5
Euphrasio patriarchae obtulit. Quam ob rem, tum propter libellum
quem fecerat, tum propter litteras gloriosi Deumque amantis Mār
Iustiniani patricii, restitutus fuit, in suamque sedem rediit et die
8 ādār (martii) anni 837, post menses ab obitu Mār Asclepii octo,
Edessam ingressus est.

vein (xeiv). Vixit autem Paulus episcopus a sua tertia inauguratione menses octo demptis diebus octo; 30 autem tešrīn qĕdēm (octobris) anni 838 defunctus est.

xciv (xcv). Successoremque habuit Andream, qui Edessam ingressus est die 7 mensis šěbāt (februarii) eiusdem anni 838.

15

xcv(LXXXVIII). Imperator autem Iustinianus Dei amans omnem industriam et curam posuit, donec sanctas quatuor synodos Ecclesiae diptychis adscripsit: Niceanam videlicet, Constantinopolitanam, Ephesiam priorem et Chalcedonensem.

xcvi (civ). Anno 13 imperii Iustiniani, qui fuit annus 850, indictione 2, 20 die 5 tešrīn qĕdēm (octobris), signum hastae in speciem in caelo apparuit.

xcvii (xcvi). Anno 837, die 29 Iyār (maii), feria sexta, hora septima, contigit ingens et validus terrae motus quo magna Antiochiae pars corruit suosque filios obruit et incolas suffocavit.

xcviii (xcix). Anno 839, die 15 tešrīn ḥĕrāy (novembris), magnum incendium Antiochiae fuit: quo urbis pars maxima quae terrae motibus superfuerat, deflagravit. Undenam incendium ortum sit incompertum.

xcix (xcvii). Eo terrae motu occubuit quoque Euphrasius patriarcha aedium collabentium ruinis sepultus, quem ferunt gemitus edidisse subter 30 aedes diem perpetuam. Ei successit Antiochiae Ephrem amidenus, qui erat comes Orientis.

c (cm). Anno 844, die 6 kānūn qĕdēm (decembris), ex hoc saeculo migravit Mār Andreas episcopus; et conditus est in aede Mār Barlāhā, prope ossa Mār Nonni et Mār Asclepii: eique successit Addaeus 35 qui Edessam ingressus est die 28 āb (augusti) anni 844.

cı (xcviii). Anno 838, prima die nīsān (aprilis), Mār Iustinianus Caesar creatus fuit : et die 10 āb (augusti) eiusdem anni obiit imperator Iustinus, imperavitque solus Mār Iustinianus.

Anno 842, mense tammūz (iulio), Edessam venit Mār Demo- cu (c). sthenes ut dux romanas copias regeret.

Anno 843, die 18 kānūn qĕdēm (decembris), Hunni ditionem cm (ci).
Romanorum ingressi, captivos abduxerunt et depopulati sunt usque
ad agrum Alepinorum, et ad duodecimum ab urbe Antiochia lapidem. Ea ex clade concepto moerore, morbo correptus est Mār Demosthenes, et in urbe Tellā, die 10 kānūn ḥĕrāy (ianuarii) eiusdem anni, mortuus est.

Anno 843, mense ēlūl (septembri), pacem inter Romanos et civ (cii).

10 Persas composuit Mār Rufinus patricius: eaque ad annum 851 producta est.

Hoc eodem anno, mense īyār (martio), Chosroes Persarum rex cv. pacem diremit, terras Romanorum invasit, Suramque, Alepum, et Antiochiam vastavit: Apamea quoque potitus est: et reversus usque ad Edessam perrexit. Dei autem eam protegentis gratia, nullo eam damno affecit: sed acceptis duobus auri pondo quae ei urbis primores pependerunt, in patriam reversus est.

Quemadmodum ex antiquis historiis discimus, annis a Christi crr.

Domini ad gloriosum Patrem adscensu, quatuor vicibus aquae perruperunt moenia benedictae (Edessae) et disiecerunt turres, civesque suffocaverunt. Prima vice sub Severo imperatore Romanorum,
anno 513 Graecorum, mense tešrīn hērāy (novembri), urbis
moenia corruerunt. Altera, qua similiter eiusdem muri corruerunt,
sub Diocletiano imperatore, anno 614, īyār (maio) mense. Tertia
simili sub Honorio et Theodosio, invictis imperatoribus, auno 724,
die 18 ādār (martii), feria tertia, sub Rabula Edessae episcopo.
Quarto corruerunt denique sub Iustino imperatore, anno 836,
Asclepio eiusdem urbis episcopo.

CHRONICON ANONYMUM.

EDIDIT ET INTERPRETATUS EST

IGNATIUS GUIDI.

Chronicon hoc anonymum ipse reperi in Synodico nestoriano Romae asservato¹ et publici iuris feci, anno 1891; ad textus emendationem nonnulla contulerunt Hoffmann et Noeldeke, qui chronicon egregie, ut solet, germanice vertit et commentatus est anno 1893.

Textum cum libro ms. iterum contuli, ut editio haec altera tum in verbis tum in interpunctione cum eo plane congrueret. Quod vero in interpretatione mea Noeldeke vestigiis plerumque institerim, per se intellegitur.

De auctore, quis fuerit aut quo tempore vixerit nihil comperti habemus, neque omnia quae in chronico leguntur uno tempore litteris mandata esse videntur; quaedam enim et maxime ea quae ad historiam regum Persarum spectant, maiorem antiquitatem sapiunt. Sed chronicon quale nunc est, a monacho quodam nestoriano, annis circiter 670-680 compositum fuisse, pro certo haberi potest. Monachum hunc, nec non monachum auctorem scripti maioris momenti quo ille usus est, in regione 'Irāq vel Khūzistān floruisse opinatur Noeldeke.

¹ De hoc apographo codicis vetusti (in monast. Rabban Hormizd prope Mossul asservati) prius Borgiano, nunc Vaticano, breviter dixi in Ephemeride Zeitschr. der Deutsch. Morgenländ. Gesellschaft, t. XLIII, p. 389.

Accepi nuperrime collationem, ut aiunt, archetypi, quam rogatu viri doctissimi E. R. Rahmānī, Patriarchae Syrorum, in meum usum confecit Rev. معمل العنبع, cui laudes gratiasque ago maximas. Archetypon (quod siglo R. M. notavi) non multum differt ab apographo romano, cuius menda partim neglegentiae librarii, alia vero ipsi textus σαραδόσει tribuenda esse videntur.

Notitia bibliographica:

- a. Editio : I. Guid. Un nuovo testo siriaco sulla storia degli ultimi Sassanidi, Leide, J. Brill, 1891 (tiré des Actes du huitième Congrès international des Orientalistes).
- b. Versio germanica: Th. Nöldeke. Die von Guidi herausgegebene syrische Chronik übersetzt und commentiert, Wien, 1893 (Sitzungsber. d. Wien. Akad. phil.-hist. Classe, B. CXXVIII).

*Eventus nonnulli ex Qlēsastiqē h. e. narrationibus ecclesiasticis *p. 15. et Qosmostiqē h. e. narrationibus ad res saeculares pertinentibus, inde a morte Hormizdae filii Chosrois usque ad finem regni Persarum.

Hormizda regnavit 12 annos, et durum servitutis iugum tum primoribus tum omnibus iniunxit. Quidam ex ducibus eius exercitus, nomine Warahrān, Rhagis oriundus, ad Turcarum fines ab eo missus, ab eo defecit, et multis copiis collectis, bellum contra regem paravit. 5 Cum primores qui in regia sede aderant, atque itidem Hormizdam odio habebant, defectionis Warahran certiores facti sunt, coniuratione inita, Hormizdam regno spoliaverunt obcaecaruntque, atque in eius locum Chosroem filium substituerunt. Cum rumor ad Warahran perlatus est, valde iracunde tulit, non quod Hor-10 mizdam diligeret, sed quia ipse rem ad effectum non perduxerat. Quare suis copiis instructis, bellum paravit in Chosroem contra quem iter fecit. Cum autem intellexisset Chrosroes factionem Warahran sua esse potiorem, eum fugit et viam meridionalem celeriter ingressus, h. e. per Pērōz-šāpūr, 'Anāt, Hīt et Circesium, ad Mauricium 15 imperatorem Romanorum confugit. Quando quidem fugiens iter fecerat, Mār Īšō'yabh catholicus cum eo proficisci praetermisit; et ipse Mauricius multum vituperavit Chosroem, quod regni patriarcham comitem secum non haberet, *eo magis quod Mar *p. 16. Īšō vabh, Arzon oriundus, vir erat sapiens et sollers. Et multum 20 odium in catholicum suscepit Chosroes, quod una non profectus erat, tum secundo loco quod non obviam se dederat, cum ipsum, acceptis a Mauricio copiis, redeuntem audivisset. Sed catholicus regi obviam se dare praetermisit, nequitiam Warahran metuens, ne ecclesiam perderet et consectationem in christianos conciret. 25 Mauricius multas copias Chosroi tradidit, quae orientem versus iter fecerunt; qua re audita, Warahran Mahoze profectus cum exercitu fugit in Adhorbāygān. Contra hunc Chosroes cum copiis persicis et romanis perrexit; Romani victoriam consecuti sunt, copiis Warahrān devictis, Chosroes autem laetissimus reversus est. Narrant 30 senis speciem apparuisse Chosroi, frenum equi regenti et ad bellum proficiscenti; quam rem post reditum a bello, cum Šīrīn uxori narrasset, "hic est" inquit ipsa "Sabhrīšō' episcopus Lāšum"; Chosroes animum rei intendit et tacuit.

Illo tempore e carcere egressi sunt Bindōy et Bisṭām fratres quos Hormizda in vincula coniecerat, et Chosroi multo adiumento fuerunt, quia e stirpe eius matris erant. Tunc Chosroes Bisțām cum magno exercitu misit ad fines Turcarum, Bindov vero in sua regia sede reliquit. Sed cum Bindoy de rebus ad rempublicam pertinenbus Chosroem reprehenderet, de eo occidendo hic cogitavit; fugit ille, Bistām fratrem petens. Sed eum per regionem Adhorbāygān venientem, Marzban (praesectus) illius loci, cum de eo audivisset, cena ei facta, comprehendit, et ad Chosroem misit. Quibus rebus perceptis, frater eius, copiis ex Turcis et incolis Delom (Dailam) 10 collectis, Mā\ozē usque processit, sed Turca quidam ei insidiatus, *p. 17. interemit eiusque caput ad Chosroem misit. *Ad Bindōy vero quod attinet, iussit rex eius membra dexterae partis omnia praecidi, ipsumque ad urbem Bē Lāpāt mitti, ubi cruci adfixit. Caput quoque Bistām, cervici Šāpūr filii Warahrān, qui ab eo Chosroe desecerat, 15 suspenderunt, et Sapur camelo impositum, per sedem regiam circumduxerunt.

Īšo vabh autem antistes Christianorum, quando quidem magnum odium in eum Chosroes gerebat, tum quia secum una non profectus erat in ditionem Romanorum, tum etiam propter crimina- 20 tiones Timothei nisibeni archiatri, vehementer sibi a rege cavebat. Haud multo post, cum patriarcha ad urbem Hertha Arabum (Hīra) profectus esset, regem Arabum Nu'mān, qui christianus factus baptisma perceperat, invisurus, et cum prope Hērthā devenisset, morbo correptus, mortuus est in pago cui nomen est Bēth Qūšī. 25 Qua re comperta, Hind soror Nu'mān cum sacerdotibus et fidelibus urbis Hertha exiit; et magna exsequiarum pompa corpus sancti viri in urbem intulerunt, quod Hind in monasterio novo a se exstructo deposuit. Mansit ecclesia per quoddam tempus sine rectore; tunc rege iubente synodus coacta est, ut quibus suffragii latio esset, 30 caput, patriarcham, eligerent. Misit rex eis ut Sabhrīšō' episcopum Lasum adducerent et sibi caput constituerent; quem festinanter adductum sibi caput constituerunt; et in multo honore habitus est quoad vixit, tum a rege tum ab ambabus eius uxoribus christianis, videlicet a Šīrīn aramaica et a Maryam (Maria) romana.

Erat Nisibi metropolita Gregorius urbis Kaškar, nec lingua potest contentiones et rixas multas enarrare quas inter hos duos sanctos viros (*Gregorium et Sabhrīšō*°) Satanas excitavit. [Ante] Gregorium fuit Nisibi per breve tempus Gabriel filius Rufini, quem expulerunt

quod totus esset in observando cursu siderum et signorum Zodiaci; *Gregorium vero episcopum Kaškar vi raptum adduxerunt. Urbs *p. 18. autem Nisibis, quae eadem est Antiochia Mygdoniae, et ab hortis ac pomariis quae ibi sunt nomen ducit, cum esset pariter [in confinio] 5 Persarum et Romanorum sita, multi undique homines stulti et tumultuosi atque ad rixam prompti illuc conveniebant, praesertim propter celebrem scholam quae ibi erat. S. Scripturae interpres aderat Henānā adiabenus, qui cum variis in rebus interpretem oecumenicum, Theodorum Mopsuhest., in suis doctrinis vituperasset, 10 studiosissimus hic Gregorius rem non toleravit. Voluit etiam clericos non bene moratos et ceteros fideles corrigere, sed non paruerunt. Quidam autem diaconus, qui cognomine Bar Ta Ie (filius vulpium) appellabatur, deprehensus est gallum album sacrificans in luco qui est extra urbem; eum vocavit et puniit, quosdam etiam monachos 15 qui turpia facinora patrantes circum montem Šīgār commorabantur, dedecoravit et nusquam non depulit; erant quidem Mesalleyane (Messaliani). Ex eo tempore multae factae sunt in eum accusationes tum Nisibenorum tum in propinquis urbi locis degentium; quare eum rex arcessivit, iussitque in monasterio Šāhdost commorari. 20 Detestatus est Gregorius in Nisibenorum capita iram Dei, decusso ad portas Nisibis pulvere pedum, et deinde excessit. Mār Sabhrīšo' Gregorium a dignitate deponere volebat, sed episcopos sibi assentientes non habuit; tunc rex domum redire iussit; illuc profectus, monasterium sibi aedificavit in regione Kaškar, in loco qui vocatur 25 Bazzā dhe Nahrawāthā, ubi monasterium fundavit, multosque ad timorem Dei adduxit. Aiunt autem post abdicationem Gregorii non amplius datum fuisse patriarchae Sabhrīšo' miracula patrare ut antea.

Post haec Nisibis descivit a Chosroe; quod cum rex comperisset,

30 'contra eam misit Nakhwergān virum in regni dignitatis gradu col- 'p. 19.
locatum cum multis copiis et elephantis, eique Mār Sabhrīšō' comitem addidit. Incolae urbis portas ei clauserunt; deinde blandimentis catholici permoti, et quia Nakhwergān iusiurandum dederat se nullo eos detrimento puniturum, portas ei aperuerunt. Sed in
35 gressus ille, fidem foederis rumpens, spectatissimos civium deprehensos tormentis affecit, domos expilavit, omnia quae possidebant perdidit, eos denique omni mortis genere interemit. Itaque exsecratio in eos Gregorii ad effectum perducta est, quod et ipse Mār Sabhrīšō' intellexit.

Florebat tunc temporis Gabriel Děrustbadh (medicus), Šīgār oriundus, archiatrus, quem rex propterea carum habuit quod cum sanguinem ex brachio Šīrīn detraxisset, filius ei Šīrīn natus est, quem Merdānšāh appellavit, cum antea filios non haberet; Gabriel quamvis esset antea haereticus, monophysita, voluit sectae orthodoxae 5 Nestorianorum adnumerari; sed quia uxorem legitimam quam duxerat, Christum confitentem (ad Christi fidem conversam), nobili genere natam, ex matrimonio expulerat, et duas uxores paganas duxerat, quibuscum pagano more vivebat, catholicus hortatus est paganas expellere et legitimam recipere, quod ille facere renuit; tunc ad 10 sectam haereticorum rursus rediit, et sectae nostrae asseclis, Nestorianis, mala multa intulit.

Quo tempore Chosroes, Warahran fugiens, in ditionem Romanorum devenit, dicitur a Nu^cmān Arabum rege petiisse ut secum proficisceretur, sed morem ille non gessit; equum etiam eximium 15 ab eo poposcit quem dare recusavit; filiam quoque regis Nu'mān, formosissimam, petiit Chosroes nec Nu'mān assensus est; renunciavit autem Nu'man se viro qui pecudum more nuptias iniret, p. 20. filiam suam nuptum non daturum; quae omnia Chosroes *cumulata in animo servavit. Quo tempore vero Chosroes a bellis gerendis ani- 20 mum relaxavit, voluit inimicorum, et cum eis etiam regis Nu'mān, iniurias ulcisci. Quamobrem olim Nu'man ad cenam condixit, sed pro pane frusta ex faeno confecta secavit; quod acerbissime tulit Nu'mān et ad Ma'add contribules suos misit, qui loca multa ditionis Chosrois depopulati sunt, captivis inde abductis, et usque ad 25 'Arabh devenerunt. Quae cum comperisset Chosroes valde obturbatus est, eumque multimodis adlectavit et invitavit ad se venire, quod ille facere renuit. Sed quidam ex interpretibus Nu^cmān, insula Dērīn oriundus, nomine Ma'nē, coniuratione cum Chosroe inita, asseveravit Nu'mān vehementer regem eum adamare, et per Evan- 30 gelium iuravit regem ei damnum non illaturum. Māwiyah quoque uxor Nu'man ait ei : "magis tibi convenit regis appellatione ornatum mori, quam expulsum et regis appellatione spoliatum vivere. » Cum vero ille aulam regiam adiisset, non quidem Chosroes eum occidit. sed in aula manere iussit; verumtamen postea, ut fama fert, 35 illustrem hunc confessorem veneno letali sustulit.

Post haec vir quidam nomine Phocas seditionem contra Mauricium regem Romanorum movit, quem una cum filiis et uxore necavit; sed unus ex filiis aufugit, nomine Theodosius, et ad Chos-

roem venit; hunc rex honorificentissime excepit, et catholico praecepit ut ad ecclesiam perduceret, iussitque ibi coronam regiam altari prius superpositam dein cius capiti imponi, ut ritus est Romanorum. Tum copias ipsi tradidit Chosroes, quibus contra 5 Romanos qui cum Phoca stabant progressus est. Misit quoque Phocas multas copias quae castra posuerunt in Bēth Wašī, ultra urbem Daram, et dimicatione cum Theodosio facta, eius copias profligarunt. Renunciavit hic Chrosroi non posse se, propriis viribus, Romanis obsistere; quare Chosroes cum multis *copiis hieme Mā- *P. 21. 10 hoze profectus est, et in ditionem Romanorum advenit, catholicum comitem habens. Contra eos egressae sunt copiae Phocae, et militum contra milites impetu facto, multi ab utraque parte perierunt. Laqueum quoque ipsi Chosroi intenderunt, quem quidam ex eius heroibus, viris fortibus, nomine Muškān, excidit; postridie acie ordi-

10 nata, Romani inferiores discesserunt a Persis. Tunc oppugnavit rex Daram, et aggeres exstruxit; milites sub moenibus rimas effoderunt ignemque subiecerunt, multisque modis adhibitis moenia labefactarunt; atque in ea urbe sanguinem veluti aquam effuderunt. Episcopus autem Darae venam quae catholica, universa, corporis vo-20 catur sibi ferro secavit, et cum in lectulo recubuisset, sanguine effluente mortuus est; metuebat enim sibi a rege qui quadraginta mortis modis se eum occisurum esse iuraverat. Ex illo tempore

Quo tempore Chosroes Daram oppugnavit, Radh (praefectus) quidam ad ecclesias urbis Seyarzūr devenit easque evertit; quae cum fideles vidissent cum episcopo Nathanael non tolerarunt, et turbis contra Radh excitatis, eum expulerunt. Venit ille Nisibim ad . Chosroem quem concitans: "Tu, inquit, pro Christianis pugnas, 30 dum ego a Christianis exagitor.» Rex re minime perpensa, Nathanael episcopum Seyarzūr arcessivit, et in custodiam per spatium

praevalenti auctoritate pollebat Chosroes in ditione Romanorum. In deditionem subacta est Dara anno Chosrois decimo quarto.

sex annorum coniici iussit; postea cruci confixit. Quamquam enim Chosroes favorem erga Christianos per speciem ostendebat, Mauricii caussa, tamen gentem nostram odio prosequebatur.

Mār Sabhrīšo' gravi morbo correptus est Nisibi; misit rex ab eo flagitans ut Gabrielem ab excommunicatione solveret, quod facere renuit; testamentum nuncupavit atque obsignavit, "iubens se in *p. 22. suum monasterium deferri; Nisibeni vero corpus viri sancti in sua ecclesia deponere maluerunt, sed rex, iussu catholici comperto, non

adnuit, quare eius, Sabhrisō discipuli corpus camelo impositum in eius monasterium transportaverunt.

Tunc catholicus factus est Gregorius, Phorāth oriundus, opera Šīrīn cuius erat popularis, cum fideles et ipse rex Gregorium urbis Kaškar, qui Nisibi expulsus fuerat, magis optarent. Nec bene se 5 gessit in pontificatu, et cum paucos annos vixisset mortuus est; tunc propter dolos et odium Gabrielis in ecclesiam, mansit haec aliquamdiu sine duce, et propter Gregorii criminationes, loquendi copia coram rege ipsi, ecclesiae rectori¹ adempta est, quare in ecclesia constitutus est patriarcha vicarius Mār Abhā archidiaconus, 10 Ctesiphonte natus, qui eam regeret, vir probus et sapiens, et longum tempus mansit ecclesia capitis expers. Gabriel autem Šīgār oriundus multa orthodoxis nestorianis minitatus, nostros e monasterio Mār Pethyōn et monasterio Sīrīn atque ex aliis monasteriis expulit, quae sectae haereticae asseclis, monophysitis, habitanda 15 tradidit.

Ea aetate claruerunt in ecclesia Ionadab adiabenus qui familiaritate qua gaudebat coram Deo, et amore in regem², litteras regias obtinuit quibus ius potestatemque haberet in monte illo toto quem monachi s. Matthaei incolunt, urbis Mausel deceptores, haeretici. Sed 200 cum viri desiderium eos expellendi et quoqueversus persequendi rex explevisset, doli Gabrielis non permiserunt rem ad finem perducere. Nominis famam adeptus erat in libris conscribendis Bār Hadhbēšabbā urbis Holwān; moribus autem vitae eximiis clarebat Subhhālēmāran urbis Karkhā dhē Bēth Sělokh, et Afrahnoy(?)³ 25 regionis ad fluvios Zābh, et Gabriel urbis Něhargūl, vir magnus et miracula patrans.

*p. 23. *Tunc Gabriel contra nos regem excitavit ut cum suae sectae asseclis verbis contenderemus; cumque catholicus in ecclesia abesset, sponte ad disceptationem descenderunt Ionadab metropolita 30 adiabenus, Šubhhālēmāran urbis Karkhā dhē Bēt Sēlōkh, Georgius montis Izalae, item episcopus urbis Něhargūl et Sergius urbis Kaškar, Tell Paḥhārē oriundus. Disceptatio in domo regia facta est; inferiores discesserunt Gabriel eiusque asseclae, orthodoxi vero nostri victoriam consecuti sunt. Reprehendit rex Gabrielem ut ab hac vexa- 35 tione desisteret, sed recusavit. Quin imo acerbas contumelias dixit

¹ Vel mipsi ecclesiaen si pro legimus. — 2 Verba commutata esse videntur pro mamiliaritate qua gaudebat coram rege et amore in Deumn. — 3 Nomen incertum; forte: Abraham.

Gabriel in orthodoxos, ipsumque Georgium Izalae coram rege accusavit, quod nempe den, religionem, Magorum deseruisset, christianus factus, Hormizdam deum et Kēwān (Saturnum) conviciis consectans. Misit rex, et per unius anni spatium in carcerem tradidit; deinde cruci adfixit in Behardašīr (Seleucia), in medio foro faeni. Fideles tunc cadaver rapuerunt, et in ecclesia s. Sergii in urbe Mabhrakhthā deposuerunt.

Nobilis erat eo tempore in aula regia Yazdīn, Karkhā Garamaeorum oriundus; erat hic ecclesiae defensor ut Constantinus et 10 Theodosius, atque aedes sacras et monasteria ubicumque exstruxit, exempla Hierosolymae caelestis. Qui tam dilectus fuit Chosroi quam Josephus Pharaoni et amplius, adeo ut propter hanc rem celeber esset in utroque regno, Persarum videlicet et Romanorum. Ferunt Yazdın hunc quotidie a mane ad posterum mane mille sta-15 teres mittere solitum ad regem.

Morum sanctitate ea aetate floruerunt Mar Babhay montis Izalae, qui post Rabban Mar Abrahamum urbis Kaškar hoc monasterium prosperavit; permulti laboriosi fratres ex eo monasterio prodierunt, videlicet Mar Jacob monasterii Beth 'Abhe fundator, Mar 'Elias qui 'p. 24. 20 monasterium in ripa Tigridis ad Ḥesnā Ebhrāyā exstruxit, Mār Bābhay filius Nisibenorum. Vir ille sanctus (Bābhay Izalae) omnia quae possidebat reliquit, atque ut anachoreta ad monasterium Mār Abrahami ascendit; postremo inde exiit, profectus, monasterium ipse quoque fundavit in viciniis eiusdem monasterii. Permulti fra-25 tres eo domicilium transtulerunt; et quamquam vir erat in civili societate illustris, maluit in duris operibus sanctitatis versari; eius autem vitae mores verbis superiores sunt. Quae cum comperisset Yazdın, visendi gratia ad eum perrexit; et vitam omnem asceticam et corpus mortuum conspicientem Yazdın et stantem, dimisit vir 30 ille sanctus. Aliquanto post Yazdin ei attulit crucem auream permultos hyacinthos et smaragdos pretiosissimos infixos habentem, in cuius media parte fragmentum ligni dominicae crucis Servatoris nostri positum erat, cum aliis rebus ad exornandum eius monasterium. Satanas vero rixae amator iurgia multa magnasque contentiones 35 excitavit inter duas illas firmissimas religionis turres, duo Bābhay, nec conquievit aut desiit usque ad finem agonis, vitae asceticae, eorum. Asseclae, monachi, Mār Bābhay magni (maioris) nemini permittebant ut in suum monasterium intraret, quin anathema diceret in eximium Mār Bābhay nisibenum quem Bābhay parvum (minorem)

cognominaverunt. Breviter haec attigimus, sole enim magis perspicui et clari mores eorum, et scripta multa quae eos habent auctores testimonium dicunt de eorum recta confessione et puritate qua praediti erant. Scripsit autem Mār Bābhay magnus (maior) libros multos, disputationes atque interpretationes. Scripsit vero etiam sanctus Mār Bābhay nisibenus libros de moribus anachoretarum, qui auditores admiratione imbuunt, necnon homilias de poenitentia, quas adstricta oratione conscripsit.

*Post haec Chosroes copias collegit, et ditionem Romanorum in-*p. 25. gressus, duo summos duces creavit quos occidentem versus misit. 10 Hi subegerunt Maridem (Mardē), Amidam (Amed), Mayfargēt et Edessam, et ponte Euphrati imposito, flumen traiecerunt ex adverso urbis Mabbog. Alter ex ducibus, cui nomen erat Sahrbarāz, Hierosolymam cito petiit et multam operam dedit ut incolae sibi portas aperirent, sed facere recusaverunt; quare bellum instruxit et aggere 15 aedificato, murum arietibus perforavit atque urbem ingressus, episcopum et primores urbis apprehendit, vexavitque propter Lignum Crucis resque in thesauro adservatas. Cum autem vis Domini Romanos coram Persis perrupisset, eo quod sanguinem purum Mauricii imperatoris et filiorum effudissent, nullum locum abscondi- 20 tum reliquit Deus, quin ipsis manisestaretur. Lignum Crucis in horto olitorio positum atque absconditum ipsis commonstratum est, qui multis capsis fabricatis, Lignum cum multis vasis et rebus magni pretii miserunt ad Chosroem. Quae supellex cum ad Yazdīn pervenit, festum solemne celebravit, et regis concessu, parte 25 ex eo Ligno sibi sumpta, ipsum Lignum misit ad regem, qui honoris caussa cum sacris vasis in aerarium novum quod Ctesiphonte aedificaverat, rettulit. Tunc copiae Persarum obsederunt Alexandriam quae moenibus

circumcluditur et Nili aquis circumdatur et portas habet firmissi- 3c mas; quam urbem Alexander, suasore Aristotele magistro, fundavit. Diuturnum tempus Persae urbem oppugnaverunt neque capere potuerunt; tunc exiit ad eos quidam nomine Petrus, qui inde a pueritia e regione Qatar Alexandriam venerat, ut philosophiae studio operam daret; hic Persarum duci pollicitus est se ipsi urbem traditu- 35 rum. Hic autem Petrus olim in tabulario urbis in calce libri cuiusdam scriptum invenit hoc exemplo: « quo tempore angustiae contra Alexandriam surgent, a porta occidentali quae ad mare respicit capietur. » Itaque se paraverunt Persae, et naviculis piscatoriis sumptis

insederunt et multo mane et adhuc in tenebris, galeris 1 piscatoriis tecti, piscatoribus admixti urbem ingressi sunt et portarum custodibus necatis, portas ipsas sociis patefecerunt, et Chosrois victoriam supra moenia renuntiarunt. Metu perterriti sunt omnes, et naves multas quibus thesauri ecclesiae et primorum urbis, ut mari in tutum transferrentur, impositi fuerant, ventus rapuit et ad castra Persarum detulit; qui thesauri missi sunt ad Chosroem cum clavibus urbis. Simul ac nuncius claves ferens pervenit ad Yazdın, eadem nocte claves aureas pro ipsis confecit, et ad regem misit, quo regis 10 favorem sibi magis conciliaret. Hierosolyma vero expugnata, Iudaei nostrum osores omnibus templis qui in ea erant ignem iniecerunt; per hoc incendium aedes etiam Resurrectionis (Anastasis) periit, a Constantino et Helena exstructa et marmoribus et musivo opere pretiosissimo exornata. Quin etiam ducem Persarum adierunt filii 15 crucifixorum, Iudaei, aientes omne aurum et argentum et thesauros Hierosolymae sub sepulcro Iesu posita esse; machinabantur. scilicet locum sepulcri delere. Et cum dux potestatem eis fecisset et in altitudinem trium fere cubitorum circa ipsum sepulcrum effodissent, arcam invenerunt inscriptam his verbis: «haec est arca 20 Iosephi consiliorum ministri (βουλευτής) qui sepulturam dedit corpori Iesu.» Dux autem exercitus, machinationibus Judaeorum compertis, aspere eos expulit. De qua re certior factus Yazdın regem edocuit, qui opes Iudaeorum adimi, ipsosque crucibus adfigi iussit. Ad corpus *autem Iosephi quod attinet, praeceperat Iosephus ante- * P. 27 25 quam moreretur, ut ad latus sepulcri Domini nostri deponeretur. Deinde Yazdīn veniam a rege petiit templa Hierosolymae reficiendi, et pecuniae summa haud parva missa, omnibus ornamentis renevavit; ecclesias quoque et monasteria ubique exstruxit.

Cum dux exercitus Persarum audivisset multas divitias Lyddae 30 quoque in aede s. Georgii reperiri, permultos ex militibus misit, qui tamen divina vi impediti, templum ingredi non potuerunt. Postremo ipse dux animo valde irato ivit, et cum ad portam aedis pervenisset, equum calcaribus concitavit ut per vim ingrederetur; sed pedes equi solo haeserunt ita ut neque ante progredi nec retro

¹ Verbum שבעל quod frustra in lexicis quaeras (habet Brockelmann, sed hunc tantummodo locum laudat), ita interpretatur Nöld. componens cum talm. סרינא recte, ut censeo; piscatores enim et navicularii Aegyptii propriis et peculiaribus galeris caput sibi operiebant, quibus facile a ceteris hominibus internosci poterant.

cedere posset. Qua re ostendit Deus, quod quamquam ei permiserat Hierosolymam intrare, non tamen hoc factum fuisset quod imbecilla esset Eius vis, sed ut Romanos corriperet negantes Chosroem Hierosolyma potiri posse. Dux Persarum vovit se rem ex argento facturum quae similitudinem templi s. Georgii referret, si sospes evasisset; quod reapse praestitit, et usque ad nostrum tempus mirifica haec res in eo templo pendet.

Post haec cum Chosroes in Dasqarthā dhe Malkā (Pago Regis) commoraretur, collegit Heraclius imperator copias multas et contra eum venit; conturbatus est Chosroes coram eo, et in magno 10

metu versabatur. Heraclius regionem septentrionalem nactus, totam pessumdedit et vastavit, captivosque inde abduxit. Cum prope accessisset ad Dasqarthā, fugit Chosroes eius adspectum et perrexit Māḥōzē. Fama fert Chosroem cum fugam e Dasqarthā capessere statuisset, audivisse sonum tintinnabuli lignei; qua re pertur- 15 p. 28. batus lumbum percussit, et venter ei solutus est. Ait illi Šīrīn: «ne timeas, o deus!» cui ille: «qui sim deus, quem ecce presbyter persequatur?» Haec locutus est quia Heraclium audiverat dignitatem sacerdotii suscepisse; iuravit autem si victoriam adeptus fuisset nullam ecclesiam neque tintinnabulum ligneum in tota sua ditione 20 relicturum. Terror autem et pavor qui ex sono tintinnabuli in eum inciderat, inde ortus quod putabat Romanos esse qui tintinnabula lignea secum portarent, iam iam ad Dasqarthā devenientes. Heraclius omnem gazam regiam asportavit, captivos abduxit et loca

multa depopulatus retro cessit.

Post haec plures ex numero militum desciverunt a Chosroe; Šamtā autem filius Yazdīn et Nēhormizd, exsurgentes, regem crearunt Šērōy filium Chosrois, multis copiis circa eum collectis. Quae cum audivisset Chosroes, angoribus pressus est et letales dolores in ipsum inciderunt; et relicto regno noctu aufugit una 30 cum duobus pueris ex eius famulis, qui se comites adiunxerant. Fugientes se in horto regio abdiderunt, et cum vidisset copias inimicas iam eum assecutas, ad invicem flebant, ipse et pueri. Rex manum porrexit in saepem, ut hortum ultra praetergrederetur et aufugeret, sed prae metu praetergredi non valuit. Quare captus est 35 et adductus atque custodiae mandatus, in domo viri cuiusdam cui nomen erat Mihraspend; panis ei suppeditabatur quantus vitam eius sustentaret. Tunc Šamtā et Nēhormizd a rege Šērōy filio Chosrois veniam petierunt Chosroem occidendi; quod cum eis

25

permisisset ad Chosroem ingressi sunt, quo loco custodiebatur. Šamtā gladium sustulit eum percussurus; tunc contra flens Chosroes ait: «quid in te peccavi qui me neces?» neque eum Šamtā percussit, sed Nēhormizd securi percussit supra humerum, atque ictum supra alterum humerum iteravit. Funus ei fecit Sēroy filius, et in sepul- p. 29. crum regium inlatus est. Haec Šamtā patravit, quod Yazdīn patre mortuo, Chosroes eius domum diripuisset et uxorem Yazdīn multo cruciatu affecisset; Nēhormizd vero quod eius patrem interemisset. Regnavit autem Chosroes filius Hormizdae triginta et octo annos.

Regnante Šērōy eius filio in pace et tranquillitate omnes Christiani vixerunt. Primores vero regis una cum Šamṭā, dolis instructis omnes filios Chosrois necaverunt, inter quos etiam Merdāṇšāh filium Šīrīn. Postea accusatus est Šamṭā coram eo Šērōy quod regnum occupare vellet; quare misit rex qui adducerent et in carcerem coniecit. Tunc fuga se eripuit Šamṭā, quem tamen insecuti invenerunt in urbe Ḥērthā Arabum (Hīra); rex dexteram eius truncavit eumque in carcerem dedit.

Ecclesiae caput creatus est Īšō'yabh, Gĕdhālā oriundus, qui cum 20 prima áetate uxorem duxisset non ideo impeditus est quominus episcopus crearetur urbis Balad; postremo ad munus catholici promotus est; erat autem omnibus animi virtutibus exornatus.

Šērōy quandoquidem tempora aestiva aderant, ut fert mos regum, in Mediam profectus est; tunc viscerum doloribus correp25 tus, in itinere mortuus est; regnaverat autem octo menses.

Tunc ei regem suffecerunt Ardašīr filium eius et Anzoy romanae, quamquam adhuc puer erat parvus. Sed quidam e ducibus Persarum, Heraclio imperatori addictus, nomine Feruhān, de regno Ardašīr pueri certior factus, copias Romanorum et Persarum instruxit,

30 Māḥōzē urbem petiit, et exercitu Persarum profligato, ingressus est urbem et necavit Ardašīr regem; Šamṭā filium Yazdīn e carcere eductum, ante portam ecclesiae Bēth Narqos cruci adfixit, quod olim filiam 'huius ducis Feruhān conviciis affecisset. Romanos autem qui 'p. 30. eum comitati fuerant, dimisit, qui ad Heraclium iverunt, et una

35 cum eis misit ad Heraclium Lignum Crucis dominicae quod Hierosolyma retulerant et in aerario Persarum depositum erat, cum donis permultis sine fine. Regnavit autem Ardašīr annum unum et menses sex; Feruhān iste, dux exercitus, qui Ardašīr necavit, regnavit quadraginta dies. Quem olim Māḥōze egressum quidam

ex eius heroibus hasta percussit a tergo, et mortuus et ab omnibus protritus est.

Regem sibi crearunt Persae Borān uxorem Šērōy, quae cum ad regnum pervenisset, misit prudenter Mār Tšō'yabh catholicum ad Heraclium, pacis cum eo ineundae gratia. Eum catholicum comi- 5 tabantur Cyriacus nisibenus nec non Gabriel urbis Karkhā Garamaeorum et Mārūthā urbis Gusṭrā. Perquam comiter ab Heraclio imperatore excepti sunt, qui eis in rebus omnibus quas petierunt morem gessit. Bōrān uxor Šērōy, quae in Persas dominationem habuit, postremo suffocatione obiit.

Regem crearunt in urbe Isṭakhr Yezdegerd, regia stirpe oriundum,

sub quo regnum Persarum finem cepit. Itinere facto venit ille in urbem Māḥōzē et ducem exercitus sibi creavit nomine Rustam. Tunc contra eos incursum filiorum Ismaelis effecit Deus, innumerorum ut arena in littore maris. Quorum rector fuit Muhammad, neque moenia 15 aut portae eis obsistere poterant, neque arma aut scuta, atque tota terra Persarum potiti sunt. Yezdegerd quidem innumeras copias in eos misit, quas tamen Arabes profligarunt et Rustam ipsum necaverunt. Yezdegerd moeniis Māhōzē inclusum se tenuit, sed *p. 31. postremo fuga sibi salutem petiit, *profectus ad terras Huzitarum et 20 Marwanorum, atque ibi vita excessit. Arabes Māḥōzē et omnibus locis potiti sunt; devenerunt etiam in regionem Romanorum et loca omnia Syriae diripuerunt et depopulati sunt. Misit in eos Heraclius imperator Romanorum milites quorum plus quam centum millia Arabes necaverunt. Īšō vabh autem catholicus cum vidisset Māḥōzē 25 ab Arabibus devastatam, et portas ad urbem 'Agōlā delatas, et qui in urbe remansissent fame macerari, abiens sedem et domicilium habuit in Beth Garmay (Garamaea) in urbe Karkhā.

Cyriacus nisibenus obiit et Nisibeni propter odium quod in eum gerebant, discipulos eius criminati sunt apud principem urbis, 30 qui eos in carcerem coniecit; et cella, domicilium Cyriaci direpta est, simulque gaza sedis metropolitanae Nisibis. In cella Cyriaci vestes (vel vasa), et tunicae multae linteae (?) et sericae, et ephippia aurea, quae discipulorum Christi non sunt, inventa fuerunt. Tunc Mār Īšōʻyablı catholicus Barşaumā interpretem urbis Ḥērthā arcessivit 35 et metropolitam constituit in monasterio s. Sergii extra urbem Nisibim, ut pacem Nisibeni cum eo inirent et libenter exciperent, sed illi facere renuerunt.

Patriarchatum rexit Mar Iso yabh octodecim annos atque eius

corpus depositum est in martyrio ecclesiae urbis Karkhā Garamaeorum. Mār Emmeh constitutus est patriarcha in ecclesia; erat hic regione Arzon pago Qozimar ortus, creatus fuerat metropolita urbis Lāpāṭ et habitum. *monasterialem induerat in monasterio Mār *p. 3a. Abrahami Izalae, multa laude celebratus dum fuit monachus et metropolita. Ex quo tempore vero super candelabro patriarchatus positus est, ab omnibus Ismaelitarum rectoribus in honore habitus est.

Aiunt autem pagum esse inter Māḥōzē et Hērthā positum. Māthā-10 masyā appellatum, quem totum Iudaei obtinebant. Cum olim scholasticus quidam eadem transiret, quidam ex filiis crucifixorum eum adprehendit, in suam domum rapuit diuque captivum retinuit. molam versantem. Tunc iussu regis, homo quidam christianus in eum pagum missus est ad negotium quoddam expediendum; qui 15 Deo providente in ea ipsa domo devertit. Simul ac scholasticus eum conspexit, ingemuit, quare homo ille christianus herum adprehendit, qui ei omnem veritatem manifestavit, addens si culpam ignovisset, thesaurum eximium se ei patefacturum; et locum in sua domo monstravit, ubi deposita erant corpora sanctorum pue-20 rorum Hananiae nempe et sociorum. Rem huius scholastici providit Deus, ut thesaurus corporum sanctorum puerorum detegeretur. Narrant olim catholico Mar Emmeh Mahözē profecto et Hērthā urbem petenti, accidisse ut in eo pago pernoctaret et propter timorem quem in animis excitabat, magno honore exceptus esset ab incolis 25 Indaeis.

Exstruxit autem Mār Emmeh ecclesiam monasterii s. Sergi urbis Mabhrakhthā incendio consumptam, et variis diversisque ornamentis exornavit; multum autem excellebat hic antistes eximia virtute. Ad Bēth Lāpāt vero, unctum misit pastorem Sergium episcopum 300 Něhargūl, virum eximium ac iustum. Nisibin quoque perrexit Mār Emmeh ut incolas cum metropolita reconciliaret, sed non paruerunt. Quare Isaacum episcopum urbis Arzon arcessivit et super p. 33. eos constituit, virum castum et eximium, qui per totam vitam impensis Ecclesiae nisibenae non est altus, neque eius opibus usus est, sed sibi suisque discipulis quae ad vitam necessaria essent e patria adferenda curabat.

Illa aetate e pago cui nomen est Pallughthā, nempe quo loco aquae Euphratis ad terras irrigandas dividuntur, prodiit homo quidam iudaeus, Bēth Aramāyē oriundus, asserens Messiam adve-

nisse; ille apud se colluviem textorum, tonsorum 1 et fullonum collegit ad quattuor centum homines, qui tres aedes sacras incendio deleverunt et moderatorem eius regionis necaverunt. Tunc vero exercitus ex urbe 'Aqōlā supervenit, eosque trucidavit cum uxoribus et filiis; princeps (caput) autem cruci suffixus est in ipso 5 suo pago.

Item deprehensi sunt Manichaei in regione Behqawadh, in pago Šatrū appellato. Hos autem ferunt domi loco subterraneo includere solitos hominem ab ineunte anno, omnia ei edenda per totum annum suppeditantes quae ipse appeteret; tum denique eum occi- 10 dere, hostiam daemonibus, et per eius caput divinationes et artes magicas toto anno tractare; singulos vero quotannis mactare. Ferunt etiam adferre solitos virginem intactam quacum omnes concumbebant, infantem autem qui ex ea nasceretur statim coquere donec caro et ossa veluti oleum sierent, tum in pistillo tundere et 15 farina indita parvas placentas inde parantes conficere; tunc singulis sibi coniunctis singulam placentam comedendam dare, atque ita fieri ut numquam in posterum Manetem renegaturi essent. Verumtamen Dei consilio deprehensi sunt omnes, ope scholastici cuiusdam quem arripere volebant, sed ex eorum manibus evasit; 30 * r. 34. crucibus autem suffixi sunt una cum meretricibus * quas inclusas tenebant et quibuscum moechabantur; erant autem numero ad septuaginta.

Mār Emmeh, tres annos et sex menses patriarchatu perfunctus, mortuus est; corpus eius depositum est in monasterio s. Sergii 25 urbis Mabhrakhthā.

Claruerunt ea aetate metropolitae et episcopi hi : Mār Sabhrīšō' urbis Karkhā, oleribus tantum per totam vitam vesci solitus; Isaacus nisibenus, Sabhrīšō' urbis Ḥērthā, Yazdpanāh urbis Kaš-kar, Aristos urbis Něhargūl, Moses urbis Ninive, Iohannes regionis 30 fluviorum Zābh, Sabhrīšō' urbis Ṭrīhān, Sergius urbis Bēth Lāpāṭ.

Elias autem metropolita urbis Marū (Merw) permultos e Turcis aliisque gentibus ad fidem convertit; Marū autem flumen est de cuius nomine urbs et regio nomen acceperunt. Aiunt intra moenia ad xii parasangas se extendere, et intra murum exteriorem esse urbes 35 et oppida multa, grani et hordei campos, hortos et παραδείσους. Exstructa fuit ab Alexandro filio Philippi, qui eam Alexandriam

¹ Si emendationem Hoffm. probamus, vertend. "tapetum textoribus".

nominavit; Alexander cum multas gentes in oriente subegissetet in deditionem redegisset, itinere facto in patriam reversurus, ad Euphratem fluvium, loco qui Bāgniqyā 1 appellatur, in regione babylonica, a servis veneno mortifero occisus est; regnaverat autem annos duodecim et menses sex. De Elia isto metropolita urbis Marū narrant haec: cum peragraret loca quae ad fines exteriores ex interiore parte sunt, regulus quidam ei obviam fuit qui ad bellum cum alio rege gerendum iter faciebat. A quo cum multum expetisset Elias ut bello desisteret, respondit ille se Dei eius, Eliae. 10 cultum suscepturum, dummodo Elias miracula ostenderet, qualia sacerdotes deorum quos ipse colebat ostendebant. Iussu autem reguli, *p. 35. sacerdotes daemonum cultores qui eum comitabantur, daemones quibus serviebant invocaverunt, et confestim aer obscuratus est nubibus, dum venti et tonitrua et fulgura sine intermissione ingruunt. 15 Tunc divina vi commotus Elias caelesti cruce se signavit, et quam daemones rebelles congesserant hallucinationem cohibuit, quae subito omnino evanuit. Tunc regulus, visis quae sanctus Elias patraverat, pronus veneratus est, et cum suo comitatu fidem christianam amplexus est. Ad flumen quoddam eos deduxit Elias, atque ad 20 unum baptizavit; tum sacerdotibus et diaconis constitutis in suam regionem reversus est.

Regnavit autem Seleucus triginta duo annos et fabricavit Antiochiam et Laodiceam, Seleuciam et Apamaeam, et Edessam quae est 'Orhāy, et Beroeam quae est Ḥalab. Babylon autem haec quae ho25 die ita vocatur, a Semiramide fabricata est; Babylon vero antiquior sita est quo loco turris fabricata fuit. Ninus filius Beli fabricavit 'Arakh quae est 'Orhāy, et Akkar (Akkad) quae est Nisibis, Kalyā (Kalnā) quae est Ctesiphon, Kālāḥ quae est Ḥaṭrē τοῦ Sanaṭrūg; Niniven quoque et Rehobot ipse aedificavit.

Hoc tempore quod supra diximus, Arabes, omni regione Persarum et Romanorum² subacta, effusi sunt et regionem quoque Huzitarum intrarunt, urbesque omnes munitas subegerunt, h. est Bēth Lāpāt, Karkhā dhe Lēdān, Šūšan arcem; tantum Šūš et Šoštrē remanserunt urbes munitissimae, neque ullus remansit e Persis qui 35 Arabibus resisteret, nisi rex Yezdegerd et quidam ex eius ducibus nomine Hormizdān medus, qui copias collegerat et Šūš et Soštrē occupaverat; Šostrē autem haec est habitatu spatiosa, *et magnis flu- *f. 36.

¹ Bēniqyā fortasse legendum (N.). — ² Textus habet «Aramaeorum».

munitissima. Unus ex his canalibus Adrahšīragān (Ardahšir.) vocatur

de nomine Adrahšīr (Ardah.) qui eum effodit; alter qui urbem interfluit vocatur Samīrām, de nomine reginae; tertius autem Dārāyagān, de nomine Darii. Horum omnium maximus est torrens copiosus qui de montibus septentrionalibus devolvitur. Tunc contra Hormizdan medum ascendit dux quidam Arabum Abū Mūsā cognominatus, qui urbem Başra, Arabum domicilium aedificavit, quo loco Tigris in mare magnum influit, inter terram cultam et desertum, quemadmodum Sa'd b. [Abū] Waqqāş quoque urbem 'Aqolā aedifica- 10 vit, alterum domicilium Arabum, «Kūfā» appellatam propter sinum (Kĕffūthā) Euphratis. Quo tempore Abū Mūsā contra Hormizdān perrexit, iste Hormizdan caussas confinxit ut illum a bello secum gerendo deterreret, donec sibi exercitum collegisset; quare ad Abū Mūsā misit ut captivis abducendis et vastationibus absisteret, tri- 15 butum se daturum pollicitus quodcumque sibi imposituri essent. Atque ita manserunt duos annos; tunc Hormizdan moeniis munitissimis fisus, pacem quae inter eos erat rupit, atque homines qui legationes inter eos obibant occidit, e quorum numero fuit Georgius episcopus urbis Ulay; Abrahamum vero metropolitam Porāth in 20 custodiam coniecit; tum copias multas contra Arabes misit quas deleverunt. Quare Arabes properarunt tamen cunctas Arabes Šūs obsidione stringere, eaque post paucos dies in deditionem subacta, spectatissimum quemque ex iis qui in urbe aderant necaverunt. Tum domo in ea urbe sita, quae domus s. Danielis nuncupatur, 25 occupata, thesaurum ibi inclusum surripuerunt, qui regum iussu inde a temporibus Cyri et Darii servabatur. Arcam vero argenteam in qua depositum erat corpus aromatibus conditum, sive Danielis, p. 37. ut multi dicunt, *sive Darii regis, ut alii asserunt, diffregerunt atque abstulerunt. Šostrē quoque urbem obsidione cinxerunt et per bien- 30 nium ut expugnarent certaverunt. Tunc homo quidam Qatar oriundus et eius urbis Šoštrē accola, alteri consociatus cuius domus supra moenia sita erat, coniurationem inierunt ambo, et cum Arabes adiissent, polliciti sunt se eos in urbem introducturos, dummodo tertiam partem praedae urbis dedissent; pactione inter se facta, 35 foveas intra moenia sub muro effoderunt, atque Arabes introduxerunt qui Šoštrē subegerunt, sanguinem veluti aquam in ea effundentes et interpretem urbis, nec non episcopum urbis Hormizd-Ardašīr, cum ceteris scholasticis, presbyteris et diaconis necaverunt, eorum sanguine in sanctuario effuso; Hormizdān vero vivum deprehenderunt.

Post haec prodiit quidam ex Arabibus, nomine Khāled, qui occidentem versus perrexit, regiones et urbes occupans usque ad 'Arabh. Heraclius imperator Romanorum, his rebus compertis, magnum exercitum in eos misit, cuius dux nominabatur Sacellarius (Σαμελλάριος); sed ab Arabibus devicti sunt, qui plus quam centum millia Romanorum et ducem interemerunt. Īšo dadh quoque Hērthā urbis episcopum ibi, in urbe Šostre, degentem apud Abd Maših, 10 qui legationis officio inter Arabes et Romanos fungebatur, necaverunt; potiti sunt autem Arabes tota regione Syriae et Palaestinae. Aegyptum quoque ingredi erat in animo, sed non valuerunt; custodiebantur enim fines exercitu magno et vi, a patriarcha Alexandrino, locis quoque quibus hostes in regionem ingredi aut egredi possent 15 praeclusis, et exstructis in ripa Nili per omnem regionem muris, quorum altitudine coerciti Arabes ingredi et occupare Aegyptum, Thebaidem et Africam provinciam aegre potuerunt. Heraclius imperator, *dolore oppressus, quod Romani profligati essent, ad urbem *p. 38. regiam perrexit, et morbo correptus, mortuus est; regnaverat autem 20 cum filio viginti et octo annos.

Verumtamen victoria filiorum Ismaelis qui duo illa regna munita vicerunt et subegerunt, a Deo fuit qui tamen eos Constantinopoli potiri usque adhuc non sivit; quamobrem victoria est ei Deo, non Arabibus tribuenda. De tholo autem Abrahami quid sit nihil 25 invenimus, nisi quod cum beatus Abraham divitiis abundaret et simul longius discedere vellet ab invidia Cananaeorum, maluit in locis longinquis et late patentibus deserti habitare; atque, utpote qui in tentoriis commoraretur, ad Deum adorandum et hostias offerendas locum illum aedificavit, atque ex eo, qualiscumque fuit, hic 30 qui nunc est cognomen sumpsit; quià una cum stirpis progenie loci quoque memoria servata est. Nihil autem novum faciunt Arabes dum ibi Deum adorant, verum ab omni antiquitate usitatum, utpote qui honorem tribuant patri, suae gentis capiti. Urbs quoque Hașor quam caput regnorum S. Scriptura appellat, ad Arabes pertinet, et 35 Medina appellata est de nomine Midyan quarti filii Abrahami, quem a Cetura susceperat; quae urbs Yathrib quoque nominatur. Arabum sunt Dumat Gandal et regio Hagaraeorum (Hagar) aquis abundans et palmis atque solidis aedificiis. His rebus pariter affluit regio Ḥaṭṭā (Atta) ad littus maris sita', prope insulas Qaṭar; densa est variis diversisque plantis. Huic similis est regio Mazūn, quae pariter in ora maritima sita est et in amplius quam centum parasangas se extendit; et regio Yamāma in medio deserto sita, et regio Tāwāf *p. 39. (Taif?), nec non Ḥērthā jurbs in qua Mundar rex sedem habuit, cognominatus Ganbarā, qui sextus est ordine ex quo initium ceperunt reges Ismaelitae.

FINEM HIC CAPIUNT NONNULLAE RERUM NOTITIAE
EX HISTORIA ECCLESIASTICA DEPROMPTAE.